

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΞΙΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ
Χ. ΚΟΝΤΕΛΛΗΣ & ΣΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΕΝ ΤΩ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩ
Ο ΗΛΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΗΛΕΞ. ΚΟΛΥΦΕΤΗΣ δ.φ.

Ίδρυτής Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μία τετρακοσιαετηρίς
 Ἡ μετάνοια τοῦ ἀνάνδρου
 Ἀπὸ τὰ ἀλμυρόλουστα (ποίημα)
 Ῥιχάρδος Βάγνερ
 Ἄτταλος ὁ Α΄
 Ὁ Πύργος τῶν Γραβιέρων (διήγημα)
 Πηδαλιουχοῦμενα ἀερόστατα
 Πῶς ἤθελα (ποίημα)
 Καλλιεργήται τοῦ Πνεύματος
 Δεκαπενθήμερον

Σπ. Δὲ Βιάζη
 Ἀχ. Βαφειάδου.
 Μ. Καλλοναίου
 Δ. Γ. Κανάλε δ. δ.
 Γ. Κ. Χονδρονίκη
 Π. Γεωργαντή
 Γ. Α. Μέγα δ. μ.
 Βασ. Βενοπούλου
 Ἀλεξ. Κολυφήτη δ.φ.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ῥαϊδεστός
 Πρόσοφς Θεσσαλονίκης καὶ ὁ Λευκὸς Πύργος

1Η ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Κυδωνίαις Μετζ. 2 1)2
 Ἐν τοῖς χωρίοις > 3
 Ἐν τῷ Κράτει < 3
 Ἐν τῷ ἔξωτερικῷ φρ. χρ. 15

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Κατ' ἀποκοπήν

Διὰ τοὺς μαθητὰς ὑπεριθιάζεται ἡ ἔτησία συνδρομὴ τοῦ «Αἰολικοῦ Ἀστέρος» ἐν Κυδωνίαις μὲν εἰς μετζήτια 1 3/4 ἐν τῷ κράτει δὲ εἰς μετζήτια 2 1/4

Ὁ Αἰολικὸς Ἀστὴρ ἔτος Α. πωλεῖται ἐν Σμύρῃνῃ εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον κ. Ν. Καρακίζη Δίοδος Εὐαγγελικῆς Σχολῆς καὶ ἐν Κυδωνίαις εἰς τὰ γραφεῖά μας.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Ἀποικιακῶν, Βαχαρικῶν καὶ ψιλικῶν

ΣΠΥΡ. Δ. ΚΟΥΚΟΥΤΟΥ

Τμῆμα Χαρτοπωλείου

Κονιάκ Ἑλληνικά, ἡδύποτα (λικέρ;) γάλα Νεστέ, φαρίνα καὶ πολλὰ ἄλλα εἶδη, ἅτινα φθάνουν καθ' ἑκάστην καὶ πωλεῖνται ὅλα εὐθινοτέρα τῶν ἄλλων καταστημάτων ἕνεκεν ἑλλείψεως βαρέων ἐνοικίων καὶ μεγάλης ὑπαλληλίας, ἅτινα ὡς γνωστὸν ἐπιφορτίζονται ἐπὶ τῆς ῥάχεως τῶν πελατῶν. Ὡς καὶ ὅλα σχεδὸν τὰ εἶδη προμηθεύονται κατ' εὐθείαν ἐξ Εὐρώπης.

Δοκιμάσατε καὶ θὰ πεισθῆτε

23—24

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Μ. Ν. ΤΖΟΥΓΑ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΥ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΥΔΩΝΙΩΝ

Ἐν αὐτῇ τελείως κατηρητισμένη γίνονται δεκτοὶ οἱ ἔχοντες ἀνάγκην πάσης χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως ἢ Ὄρθοπεδικῆς Θεραπείας.

Ὁραιο ἐπισκέψεων διὰ τοὺς ἐξωτερικοὺς ἀσθενεῖς 12—12.

22—24

ΑΕΡΙΟΥΧΑ ΠΟΤΑ (GAZEUSES)

ΠΑΝ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ

Εἰδικὴ κατασκευὴ — Ἀπαράμιλλος καθαριότης.

Ὁ κ. Παν. Ἀραμπατζῆς ἐπιθυμῶν ὅπως παρέχει εἰς τὸ Κοινὸν μὲ τὸ δροσιστικὸν καὶ τὸ ὠφέλιμον, δὲν παραλείπει ἐν τῇ κατασκευῇ αἰριούχων ποτῶν του, νὰ ἐφαρμοζῇ καὶ ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς.

Γεύσασθε ἴδετε

Μία ἐπίσκεψις εἰς τὸ κατάστημά του (παραπλεύρως τοῦ καταστήματος σιδηρῶν κ. Σ. Σίμου καὶ Σ^{ως}) θὰ σᾶς πείσῃ περὶ τῆς ἀληθείας.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἰδρυτῆς Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ

Χ. ΚΟΝΤΕΛΛΗΣ & Σ^{ΙΑ}

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΕΝ Τῷ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙῷ

„Ο ΗΛΙΟΣ„

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΗΛΕΣ· ΚΟΥΦΕΤΗΣ δ.φ.

ΜΙΑ ΤΕΤΡΑΚΟΣΙΑΕΤΗΡΙΣ

1513-1913

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Εἴμεθα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ ἀκμαζούσῃ ὅπου ἀρχίζει διὰ τοῦ Ἡρόφιλου καὶ διὰ τοῦ Ἐρασιστράτου ἡ δευτέρα περίοδος τῆς ἀνατομίας διότι ἐπετρέπετο νὰ γίνηται χρῆσις καὶ πτωμάτων ἀνθρώπων καὶ ζῶντων κακούργων πρὸς ἰατρικὰς ἐρεῦνας.

Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Γαληνοῦ καὶ Κέλσον οἱ δύο οὗτοι ἰατροὶ ἦσαν οἱ περιφημότεροι ἀνατόμοι. Φυσικὰ ἀφοῦ ἀνέτεμον ἀνθρώπινα πτώματα.

Ὁ ἔξοχος ἰταλὸς ἀνατόμος Γαβριήλ Φαλόπιος καλεῖ τὸν Ἡρόφιλον τὸν Εὐαγγελιστὴν τῶν ἀνατόμων. Ἦτο οὗτος, ὁ Ἡρόφιλος, μαθητῆς τοῦ Πραξαγόρου καὶ ἐκ τῶν διαλεκτικῶν φιλοσόφων, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τότε συνηθειαν. Οὗτος παρέδιδε τὴν ἀνατομίαν περιγράφων καὶ τὰ ὄργανα τοῦ ἀνθρώπου, οὐχὶ κατ' ἀναλογίαν, ἀλλὰ κατὰ τὴν φύσιν, διότι ἀνέτεμε πολλὰ ἀνθρώπινα πτώματα καὶ ὡς λέγεται καὶ ζῶντας ἀνθρώπους καὶ ἐθεώρει τὴν πείρην ὡς πρῶτον στοιχεῖον τῆς ἰατρικῆς. Εἰς τὸν Ἑλληνα τοῦτον ἀνατόμον ὀφείλονται πολλαὶ σπουδαῖαι ἀνακαλύψεις ἀνατομίας. Ἀπέδειξε τὴν μεταξὺ τοῦ ἥπατος τῶν ζῶων καὶ ἀνθρώπινου διαφορὰν, διέκρινε πρῶτος τὰς ἐκ τοῦ μεσεντερίου εἰς τὸ ἥπαρ διηκούσας φλέβας ἀπὸ τὰ χυλοφόρα ἀγγεῖα· ἀλλὰ δὲν τὰ περιέγραψε τόσον καλὰ ὅσον ἔπειτα ὁ Ἐρασιστράτος. Πρῶτος ἐθεώρησε τὰ νεῦρα ὡς ὄργανα τῆς αἰσθήσεως, ἂν καὶ τὰ ὠνόμαζε καὶ αὐτὸς πόρους καὶ τὰ συνέχεε μετὰ τῶν συνδέσμων καὶ τῶν τενόντων, διέκρινε τὴν δωδεκάδακτυλον ἀπόφωσιν ὑπ' αὐτῷ τῷ ὀνόματι,

ἔλαβε καλὴν γνῶσιν τοῦ ἐγκεφάλου, διότι ἔλεγεν ὅτι ἐξ αὐτοῦ ἐκφύονται τὰ νεῦρα, ἀπέδειξε τὰ ἀραχνοειδῆ τοῦ ἐγκεφάλου. Ἐπειτα καὶ μέχοι τῆς σήμερον ὑπάρχει εἰς τὰ στόματα ἡμῶν Torcular Herophili, Pressoir d' Hérophile. Ὑπῆρξεν ὁ πρόδρομος τῆς ἱστολογίας, ἦτις κατὰ τὸν 13' αἰῶνα, διὰ τοῦ Ἰταλοῦ Μάλπιγι ἤρχισε νὰ προοδεύῃ. Ὁ Ἡρόφιλος καὶ ἄλλας ἀνακαλύψεις ἔκαμεν.

Ἐπίσης πολλὰ ὀφείλει ἡ ἀνατομία εἰς τὸν Ἐρασιστράτον, οὗτος ἦτο βαθὺς εἰς τὴν θεωρίαν ὅσον εὐδόκιμος εἰς τὴν πράξιν. Ἰδρυσεν τὴν ἰδίαν ἰατρικὴν σχολὴν τῶν Ἐρασιστρατεῶν καὶ ἐποίησε σπουδαίας ἀνακαλύψεις. Περιέγραψε τὰς ἐνεργείας τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ τοῦ ἐγκεφάλου. Παρατήρησε τὰς βαλβίδας τῆς κοίλης φλεβὸς καὶ ἄλλας ἔκαμε παρατηρήσεις καὶ ἀνακαλύψεις. Οὗτος μετὰ τοῦ Ἡροφίλου παρατήρησαν τὰ χυλοφόρα ἀγγεῖα, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ περιμένωμεν τὸν 13' αἰῶνα τὸν Ἰταλὸν Ἀζέλην, διὰ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ καλλιτέρα.

Ὁ Ἐρασιστράτος παρατήρησεν ὅτι ὁ Πλάτων δὲν εἶχε δίκαιον εἰπὼν ὅτι τὰ ποτὰ εἰσβάλλουν διὰ τῆς τραχείας ἀρτηρίας εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ διέκρινε τὸν σολῆνα τοῦτον ἀπὸ τὰς ἄλλας ἀρτηρίας διὰ τοῦ ἐπιπέτου τραχεῖος.

Οἱ δύο οὗτοι ἀναμορφωταὶ τῆς παλαιᾶς ἀνατομίας ἔλαβον καὶ ἐμόρφωσαν πολλοὺς μαθητάς, οἵτινες διεκρίθησαν.

Μετὰ τὴν Ἀλεξανδρινὴν σχολὴν ἡ ἀνατομία ἔμεινε στάσιμος. Ἡ μεθοδικὴ σχολὴ δὲν ἔδειξε ζῆλον διὰ τὴν ἀνατομίαν. Κάτι ἔκαμαν

ὅτε **Λύκος** καὶ **Σορανός**, ὅτε **Ροῦφος ὁ Ἐφέσιος**, καὶ **Μαρίνος**. Ἰδίως οἱ δύο τελευταῖοι. Ὁ Ροῦφος πρῶτος περιέγραψε τὸ χίασμα τῶν ὀπτικῶν νεύρων, διήρησε τὰ νεύρα εἰς δύο τάξεις εἰς αἰσθητικά καὶ εἰς κινητικά, παρετήρησεν ὅτι ἡ δεξιὰ κατωτέρα τῆς καρδίας κοιλία εἶναι εὐρυχωροτέρα καὶ λεπτοτέρα τῆς ἀριστερᾶς, περιέγραψε τὴν θήκην τοῦ φακοῦ ἦν καλεῖται **φακοειδῆ θύμνα**. Ὁ Μαρίνος ἀφιερῶθη ὅλος εἰς τὴν θεωρίαν τῶν ἐνεργειῶν τοῦ σώματος καὶ πολλὰ ἔγραψε περὶ ἀνατομίας.

Ὁ Γαληνὸς εἶναι ὁ μετὰ τὸν Ἱπποκράτην ἐπισημότερος ἰατρός τῆς ὀψίας ἀρχαιότητος, συγγραφεὺς δὲ ὁ γονιμώτατος πάντων, τοῦ ὁποῦν τὰ συγγράμματα ἦσαν εἰς τὰς χεῖρας πάντων τῶν ἰατρῶν. Διὸ μετεφράσθησαν εἰς πλείστας γλώσσας καὶ ἐσχολιάσθησαν. Ὅμως πολλὰ αἰ περὶ ἀνατομίας πλάναι αὐτοῦ.

Τόση ἦτο ἡ πρὸς τὸν Γαληνὸν ἀφοσίωσις τῶν ἰατρῶν καὶ ἀνατόμων ὥστε καὶ ὁ Βεσάλιος, ἰδὼν τὰς πλάνας, εἶπεν ὅτι ἡ κατασκευὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶχε μεταβληθῆ. Αἱ παρατηρήσεις μεθ' ὧν κοσμεῖ ὁ Γαληνὸς τὰς ἀνατομικὰς αὐτοῦ περιγραφάς, καὶ τὴν σήμερον ἀναγινώσκονται μετὰ τινος ὠφελείας. Ἰδὼν ὁ Γαληνὸς τὴν σημασίαν τῆς ἐπὶ τῶν ὀργανικῶν σωμάτων μελέτης ἔγραψεν: «ἔργον δέ σοι «γενέσθω καὶ σπουδασμα μὴ μόνον ἐκ τοῦ «βιβλίου τὴν ἰδέαν ἐκάστου ἀκριβῶς ἐκμαθεῖν, «ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ὀμμάτων σύντονον αὐτόπτην «αὐτὸν ἐργάσασθαι, εἰ δ' ἀναγνώσει μόνη θαρ- «ρήσεις—οὐκ ἂν οὔτε κατανοήσεις ἀκριβῶς—ἐ- «ξαίφνης ἰδὼν, οὔτε μνημονεύσεις» ἢ γὰρ τοι «τῶν αἰσθητῶν πραγμάτων μνήμη συνεχῶς ὁ- «μιλίας δεῖται· οὕτως οὐδ' ἢ πολυθρύλλητος «ἀνατομὴ ἡκατὰ περίπτωσιν ἔνιοι τῶν ἰατρῶν «πρεσβεύουσιν, ἰκανηδιδάσκουσιν τῶν ὀφθέντων «τὴν φύσιν».

Ὁ Γαληνὸς εἶναι ὁ τελευταῖος ἀνατόμος Ἕλληνας, οἱ δὲ λοιποὶ οἱοί, **Οριβάσιος ὁ Περ- γαμηνός**, **Ἀέτιος ὁ Ἀμιδηνός**, **Θεόφιλος ὁ Πρωτοσπαθάριος**, **Παῦλος ὁ Αἰγυπτίης** εἶναι ἀπλοὶ ἐρασιῆται, ἢ κακοὶ μιμηταὶ τοῦ Γαληνοῦ.

Ἡ Ρώμη οὐδὲν προσέφερεν εἰς τὴν ἀνατομίαν. Ὁ Κέλσος καὶ ὁ Πλίνιος καὶ μενδίδουν- σιν ἀνατομικὰς γνώσεις, ἀλλ' εἶναι ἐρασιμα- τα καὶ ἐπιτομαὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἔργων.

Καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ Κέλσος ὁ ἐπικαλούμενος ὁ **Δαιτῆνος Ἱπποκράτης** καὶ ὁ **Κικέρων τῶν ἰατρῶν**, οὐδὲν προσέφερεν εἰς τὴν ἀνατομίαν, ἀλλὰ μέγας ἐφάνη ὡς συγγραφεὺς γονιμώτατος. Τὰ ἔργα αὐτοῦ εἶναι ὀλόκληρος ἐγκυκλοπαι- δεῖα. Τὸ περιώνυμον πόνημά του *De Re medi- ca*, εἶναι πηγὴ πρωτίστης τάξεως διὰ τὴν γνῶ- σιν τῆς ἰατρικῆς τῶν ἀρχαίων, συνάμα δὲ εἶναι καὶ τὸ μόνον ἰατρικὸν ἔργον τὸ ὁποῖον κατέχομεν ἐκ τῶν καλῶν χρόνων τῆς Λατι- νικῆς φιλολογίας.

Ἐν Ρώμῃ ἐνίστατο παρὰ τὴν κοινὴν πρό- ληψιν οἱ Ἀυτοκράτορες ἐπέτρεπον τὴν ἀνα- τομὴν ἀνθρωπίνων πτωμάτων καὶ δὴ ἐκείνων

τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος, λ. χ. ἐπὶ Μάρκου Ἀυρηλίου τὰ σώματα τῶν Γερμανῶν ἐχηρσί- μενον εἰς τοὺς ἰατρούς.

Ἄλλ' ἡ ἐπιστήμη οὐδὲν ὄφελος ἐλάμβανε, διότι οὐδεμίαν ἐργασία ἐγένετο. Ἐξέλιπον οἱ ἀληθεῖς ἐπιστήμονες καὶ ὁ Γαληνὸς ἦτο τὸ κείμενον διὰ τοὺς Ἕλληνας, Λατίνους καὶ Ἀραβας καὶ ἐξηκολούθει νὰ εἶναι ἀκολούθως καὶ εἰς ἄλλα ἔθνη.

Οἱ Ἀραβες, ἀφοῦ ἔδρεψαν δάφνας ἐπὶ τῶν πεδίων τῆς μάχης, ἐπεδόθησαν εἰς τὰς ἐπι- στήμας καὶ εἰς τὸ τάθος τοῦ πλουτεῖν. Ἰδί-ως ἔδειξαν ψύχωσιν εἰς τὴν ἰατρικὴν χω- ρὶς ὅμως εἰς τὴν ἀνατομίαν νὰ προσθέσωσι τίποτε. Ἰδρυσαν σχολὰς εἰς τὴν Περσίαν, Ἀφρικὴν καὶ Ἰσπανίαν. Καὶ ἀραβιστὶ ἐδιδά- σκετο ἡ ἰατρικὴ. Ὁ Ἱπποκράτης, ὁ Γαλη- νὸς καὶ ἄλλοι Ἕλληνες μετεφράζοντο ἀραβι- στί, καὶ ὁ κόσμος ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ ψύχωσιν διὰ τοὺς Ἀραβας. Ὁ Piquer, ἰσπανὸς ἰατρός ἐν τῷ *Discurso sobre la medicina de los Arabes* δὲν εἶχεν οὐδεμίαν ὑπόληψιν εἰς τὰς μεταφράσεις ταύτας, διότι τὰς ἐθεώρει κακὰς· ἐνῶ ἄλλος ἰσπανὸς ἰατρός, ὁ Don Mariano Pizzi ἐν τῷ *Estado de la medicina de los Arabes* τὰς θεωρεῖ καλὰς.

Οἱ Ἀραβες ἰατροὶ **Ραζῆς**, **Μεζονέ**, **Ἀλῆ Ἀβὰς**, **Ἀβούκαζι** καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἔδρασαν. Φυσικὰ καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν ὑπῆρξεν ἡ ψύ- χωσις διὰ τοὺς Ἀραβας, καὶ ὁ Πετρόχης ἐθύμωσε καὶ ἔγραψε πρὸς τὸν φίλον αὐτοῦ Ἰωάννην Δόνδην: «Σὰς ἐξορκίζω, μὴ ἐπαινεῖ- «τε τοὺς Ἀραβίς σας, τοὺς ὁποίους ὅλους μι- «σῶ. Γινώσκω ὅτι μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ὁ- «πῆρχον ἄνδρες σοφώτατοι καὶ πολὺ εὐγλωτ- «τοι, μεγάλοι ἤτοιχοι μαθηματικοί. «Καὶ μεταξὺ τούτων τῶν Ἑλλήνων **ἐγεννή- «θησαν ἐπίσης οἱ πατέρες τῆς ἰατρικῆς**. «Τί ἄρα γε εἶναι οἱ ἰατροὶ οἱ Ἀραβες; πρέ- «πει νὰ τοὺς μάθητε... Καὶ ὅμως σεις οἱ «σοφοί, ἄγνωστον δι' ὁποῖαν ἀδυναμίαν «ἐπαινεῖτε αὐτοὺς καὶ κατὰ τὴν γνώμην μου «εἶναι ἀνάξιοι ἐπαίνου...»

Ἡ ἀνατομία οὐδὲν ὀφείλει εἰς τοὺς Ἑβραί- ους ἰατροὺς τῶν χρόνων ἐκείνων. Ἴσως ἐφο- βοῦντο νὰ μὴ εἶναι **ἀκάθαρτοι!** Πάπαι, Πατριάρχαι, Ἀυτοκράτορες, βασιλεῖς, ἐπὶ πολ- λὸς χρόνους προὔτιμον τὸς Ἑβραίους ἰατρούς. Οἱ Ἑβραῖοι δὲν ὑπῆρξαν διδά- σκαλοι ἰατρικῆς ἀλλ' **ὀπαδοί**. Ὁ Μαίμωνι- δης, ὁ σημαντικώτατος Ἑβραῖος φιλόσοφος τοῦ Μεσαίωνα, ὁ μελετήσας τὴν σοφίαν τῶν Ἰουδαίων καὶ Ἀράβων καὶ τῶν Ἑλλήνων, ἦτο καὶ ἰατρός. Οἱ Ἑβραῖοι τὸν θεωροῦν ὡς τὸν Πλάτωνα αὐτῶν καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἔτυγον, κα- τὰ τοὺς χρόνους μας, δύο ἐπιφανῶν διεργηθέντων τοῦ Φράνκ καὶ τοῦ Ρενάν.

(Ἔπεται συνέχεια)

Ζάκυνθος

ΣΠΥΡΙΑΩΝ ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

Ἡ ΜΕΤΑΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΝΔΡΟΥ

Ταπεινὸς μὲ τὰ μάτια σκυμμένα σ' τὴ γῆ, μὲ τὸ κε- φάλι πρὸς τὰ κάτω, μὲ πρό- σσωπο κατάχλωμο σὰν σου- δάρι, μὲ γόνυ τρεμουλια- σμένα καὶ τρέμων σύσσωμος ἀπ' τὸν φόβον του, παρου- σιάσθηκε σ' τὸ μνημα τοῦ Βασιληᾶ του γιὰ νὰ ζη-

τήση συγχώρησι, διότι σὲ δέκα μέρες παράδωσε σ' τὸν ἐχθρό, τὰ μέρη ποῦ αὐτὸς χρόνια ὀλόκληρα πολέμησε γιὰ νὰ τὰ κερδίσει μὲ τὸ σπαθὶ του.

Γονάτισε κ' ἔσκυψε κάτω, ὄχι ἀπὸ ἄντροπή, παρὰ ἀπ' τὸν φόβο μὴν τύχη ὁ θυμὸς τοῦ Βασιληᾶ του ξεσπάσῃ σὰν ἀ- στροπελέκι σ' τὸ κεφάλι του. Στάθηκε γιὰ μιὰ στιγμή νὰ πάρῃ τὴν ἀναπνοή του, καὶ ἅμα συνῆλθε, σταύρωσε τὰ χέρια του στὸ στήθος του πάνω, καὶ μὲ φωνὴν τρεμουλιασμένη ἄρχισε νὰ τραυλίξῃ:

Βασιληᾶ μου! Γονατισμένος σ' τὸ μνημά σου, ἦλθα νὰ σ' ἐξομολογηθῶ καὶ νὰ Σε ζητήσω συγχώρησι, σὰν τὸν φονιά, ποῦ νομίζει, πῶς σὰν παρακαλέσῃ τὸν ἀνακριτὴ θὰ γλυτώσῃ τὴν λαιμητόμο. Μὲ ζωτὰς πῶς ἦλθα. Θὰ στὸ πῶ, ἀλλὰ κάμε ὑπομονὴ καὶ μὴ με τιμωρήσῃς πρὶν τελειώσω. Κάμε πέτρα τὴν καρδιά σου ν' ἀκούσῃς τὸν ἀτιμὸ τρόπο ποῦ σῶθη- κα ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ.

Μόλις εἶδα τὸν ἐχθρὸ νὰ ἐρχεται στὸ χωριὸ ἄρχισα νὰ φεύγω μὲ ὄλην μου τὴν δύναμι. Ἄφησα πίσω μου τίμιες κοπέλλες,, δυστυχισμένους γέροντες, πῆ- δησα πάνω ὅπ' τὰ εἰρήπια τῶν χωριῶν ποῦ τὰ ῥήμαξε τὸ βάρβαρο χέρι τοῦ ἐχ- θροῦ καὶ σέρνοντας τὰ πόδια μου ἔφθα- σα ἕως ἐδῶ, ὅταν πλέον ὁ ἐχθρὸς ἔπαυ- σε νὰ με καταδιώκῃ κ' ἄρχισε νὰ σφυ- ρίζῃ καὶ νὰ με περιπαίξῃ γιὰ τὸν φόβον μου.

Αὐτὸ ποῦ τρέχει ἀπ' τὴ πληγὴ ποῦ μ' ἀνοῖξε σ' τὸ στήθος ἢ σφαῖρα τοῦ ἐχθροῦ δὲν εἶναι αἷμα, εἶναι.....νερό!

Τὸ πόδι ποῦ μὲ λείπει δὲν τὸ ἐκο- ψεν ὁ ἐχθρὸς! Ὅχι! ἐκόπηκε μόνο του τὴν ὥρα ποῦ πῆγαινα νὰ ξετυλίξω τὰ μα- λιὰ τῆς ἀδελφῆς μου ἀπ' τὴν ξιφολόγη- τοῦ ἐχθροῦ.

Ὁ λιχανὸς τῶν δακτύλων μου δὲν ἔ- πεσε τὴν ὥρα ποῦ τραβοῦσα τὴν σκαν- δάλη τοῦ Μάνλιχερ. Ὅχι! Ἔπεσε τὴν ὥρα ποῦ τὸν ἔφερα σ' τὰ γείλη μου κ' ἔλεγα «Σιώπα!» σ' τὸν ἀσπρομάλλη πα- τέρα μου, ὁ ὁποῖος ὅταν μ' εἶδε νὰ φεύ- γω ἐφώνησε «Παιδί μου! παιδί μου! ποῦ μ' ἀφίνεις!».

Ἡ πληγὴ τοῦ σπαθιοῦ τὴν ὁποίαν βλέπεις δὲν εἶνε σ' τὸ λαιμὸ μου εἶνε σ' τὸν αὐχένα μου. Εἶνε σπαθιά Βουλγάρου ἀξιωματικοῦ, ὁ ὁποῖος τὴν ὥρα ποῦ μ' εἶ- δε νὰ σκύβω τὸ κεφάλι καὶ νὰ τὸν παρακα- λῶ γιὰ νὰ λυπηθῆ τὴν ζωὴν μου, ἐν ᾧ τ' ἄλ- λα τ' ἀδέλφια μου πολεμοῦσαν σὰν λεοντά- ρια, σήκωσε τὸ σπαθὶ του καὶ μοῦ τὸ κατέ- βασε δυνατὰ ἐπάνω σ' τὸν αὐχένα, δει- χωντάς με τοιουτοτρόπως, ὅτι πρέπει νὰ σέβωμαι ἐκεῖνο ποῦ μὲ δίδαξε σ' τὸ σχο- λεῖο ὁ δάσκαλός μου ὅταν ἤμουν παιδί ἀκόμη. «Οἱ ἄνδρεῖοι δὲν κύπτουν τὸν αὐχένα!» μ' ἔλεγε τὸ θυμοῦμαι.

Μ' ἐρωτᾶς τί ἐγένεον ἐκεῖνοι π' ἄ- φησα πίσω μου. Δὲν γνωρίζω βασιληᾶ μου. Θὰ σὲ διηγηθῶ μόνον, ὅτι εἶδαν τὰ μάτια μου κ' ὅτι συνήντησα μπρο- στά μου τὴν ὥρα ποῦ ἔφευγα.

Ἐν ᾧ ἐγὼ ἔφευγα, αἱ τίμιες καὶ κα- τάλευκες σὰν τὰ περιστέρια κοπέλλες, μὲ τὰ σπαθιά καὶ τὰ κοντάρια τῆς τιμῆς σ' τὸ χέρι κλαίουσαι ὑπερήσπιζον τὴν τιμὴν των.

Ἐν ᾧ ἐγὼ ἄφησα τ' ὄπλο κ' ἔτρεχα γιὰ νὰ σωθῶ αἱ γραῖαι δίπλα σ' τὸ κρε-

βάτι τῶν ἀσθενῶν καὶ ἀναπήρων γερόντων πολεμοῦσαν σὰν λιοντάρια.

Εἶδον παιδιὰ νὰ κτυπιῶνται καὶ νὰ φωνάζουν στὰ χέρια τῶν βαρβάρων ἐχθρῶν, ὅπως κτυπιῶνται τὰ μικρὰ πουλιὰ στὰ νύχια τοῦ γερακιῦ.

Εἶδον νύμφες τριῶν ἡμερῶν μὲ τὰ στεφάνια τοῦ γάμου σ' τὸ κεφάλι, ν' ἀτιμάζονται ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους.

Ἐπάνω στὰ ἐρείπια τῶν πόλεων εἶδον κοράκια νὰ κρώζουν καὶ λύκους νὰ οὐρλιάζουν.

Ἀπὸ τοὺς δρόμους ποῦ περνοῦσα μὲς τὸ σκοτάδι τὰς νύκτας, τὰ πόδια μου πλέκανε σὲ κεφάλια γυναικῶν καὶ παιδιῶν, ποῦ τὰ χώρησε ἀπὸ τὸ σῶμά των, τὸ ἀνανδρο χέρι τοῦ βαρβάρου Βουλγάρου.

Ἴδου ἐγὼ, Βασιληά μου! Γονατισμένος ἐπάνω στὸ μνήμά σου, ποῦ χύνει γύρω τὴν μυρωδιὰ τοῦ γιασεμιῦ, περιμένω τὴν ἐκδίκησί σου.

Τ' ἀδελφιά μου ἐκδικηθῆκανε τὸν ἀναγδρο κι' ἄτιμο ἐχθρό, ποῦ ρήμαξε τὰ χωριά κι' ἔσφαξε κι' ἀτίμασε τὶς κοπέλλες μας.

Σὲ σένα τώρα μένει νὰ τιμωρήσης ἐμὲ τὸν ἀνανδρο καὶ ἀνάξιον ἀπόγονόν σου.

Ὡ Βασιληά μου δίκαιε! Σ' ἐκμυστηρεύθηκα ὅλην τὴν κατάμαυρη καὶ χαμερπῆ καρδιά μου.... Τώρα περιμένω τὴν ἐκδίκησί σου.

Σμύρνη

ΒΑΦΕΙΑΣΗΣ Ἀχ.
(Δημοσιογράφος)

ΑΠΟ ΤΑ „ΑΛΜΥΡΟΛΟΥΞΤΑ“

Τὰ ποτὸ γλυκά μου ὄνειρα σκορπιοῦνται ὀλοένα στῆς θάλασσας τὰ διάπλατα καὶ γαλανὰ νερά νὰ γαληνέψουν δὲ μποροῦν σὲ στήθαι πλάνα, ξένα... γυρίζουν στὸ λημέρι τους, μάλλοί μου!! ἄλμυρά!...

Μέσ' τῶν καῦμῶν τὸ πέλαγος πλανιέται ἡ ψυχὴ μου ξεφρενωμένη, βάρυπνη γυρεύοντας λιμάνι νὰ ξαστοχήσῃ μὴ σιγμὴ μὰ θὰ βροῖ; τρισαλλοί μου!! κι' ἂν ζῆ μέσ' τὸ πλανόνειρο καλλιῆχω νὰ πεθάνῃ!!

Πάνω στῆς λιμνοθάλασσας τὰ γάργαρα νερά γοργοκυλάει μου ἡ ζωὴ θαμμένη μέσ' τὰ μῦρα τῆς Ἀνοιξῆς. Ἀχόρταγα ζητῶντας τὴ χαρὰ πετᾷ σ' ἓνα χινόπωρο, οβνέται σὲ μὴ πλημμύρα!!

Θ' ἄρθουν τὰ μαυροσύννεφα κ' ἡ ἀναστρες βραδυὲς ποῦ θὲ νάφισουν τὸ κλαρί τὰ ῥωτικά ἀηδόνια Γερνᾷ τὸ χλωροκάλαμο... γερνοῦνε κι' ἡ καρδιές!.. Ἀγάπα. Μέθα. Γιόρτιαζε χειμῶνας πρὶν σὲ βροῖ γοργοκυλοῦν τὰ χρόνια!....

Σμύρνη

M. ΚΑΛΛΟΝΑΙΟΣ

ΡΙΧΑΡΔΟΣ ΒΑΓΝΕΡ

Ἐπὶ τῇ α. ἑκατονταετηρίδι τῆς γεννήσεως αὐτοῦ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

B.

Ἴνα καταδειχθῇ ὁποῖα ἦσαν αἱ ὄντως θαυμαστικαὶ καὶ ὑψηλαὶ περὶ μουσικῆς ἰδέαι τοῦ Βάγνερ, δημοσιεύομεν πρὸ παντὸς τὸ περιήρημόν του Πιστεύω, ὅπερ ἀναμφιβόλως μὲς ἀποκαλύπτει ψυχὴν ὑπερόχως μεγαλοπρεπῆ, ἔχουσαν πλήρη καὶ ἀκριβῆ συναίσθησιν τοῦ ἀληθοῦς καὶ ὑψηλοῦ προοριζομένου τῆς μουσικῆς.

«Πιστεύω εἰς τὸν Θεόν, εἰς τὸν Μοζάρτ καὶ εἰς τὸν Βετόβεν, πιστεύω πρὸς τοὺς εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ ἀποστόλους αὐτῶν. Πιστεύω εἰς τὴν ἀγιότητα τοῦ πνεύματος, καὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν τῆς Καλλιτεχνίας (μουσικῆς) μιᾶς καὶ ἀδιαιρέτου.... Πιστεύω ὅτι ἡ καλλιτεχνία (μουσικῆ) αὕτη ἔχει πηγὴν θείαν, καὶ ὅτι ζῆ ἐν τῇ καρδίᾳ ὄλων τῶν ἀνθρώπων τῶν πεφωτισμένων διὰ τοῦ οὐρανοῦ φωτός. Πιστεύω ὅτι ὅταν τις γενθῆ τῆς ὑψίστης ἠδύτης τῆς μεγάλης ταύτης καλλιτεχνίας (μουσικῆς) μένει προσκεκολλημένος καὶ διὰ παντὸς πρὸς αὐτήν, καὶ δὲν δύναται νὰ τὴν ἀπαρνηθῆ. Πιστεύω ὅτι ὄλοι, διὰ μέσου αὐτῆς, δύναται νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν μακαριότητα!

Πιστεύω εἰς τὴν τελικὴν κρίσιν, ὅποτε θὰ καταδικασθῶσιν εἰς φοβερὰς ποινὰς, πάντες ὅσοι, ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἐτόλμησαν νὰ ἐμπορευθῶσι τὴν ὑψίστην καὶ ἀγνὴν Καλλιτεχνίαν (μουσικῆν), πάντες ὅσοι ἐκηλίδωσαν καὶ κατέρριψαν αὐτήν μὲ τὴν χαμέρπειαν τῶν αἰσθημάτων των, μὲ τὸν αἰσχροὺν ἔρωτα τῶν ὑλιστικῶν ἀπολαύσεων.

Πιστεύω ὅτι εἰς ἀνταμοιβήν, οἱ πιστοὶ μαθηταὶ τῆς μεγάλης Καλλιτεχνίας θὰ δοξασθῶσι, καὶ ὅτι περιβαλλόμενοι δι' οὐρανίων ἀκτίνων, εὐωδιῶν, μελωδικῶν συμφωνιῶν, θὰ ἐπιστρέψωσι διὰ παντὸς εἰς τοὺς κόλπους τῆς θείας πηγῆς πάσης ἀρμονίας!

Εἶθε τοιαύτη τύχη νὰ μὲ ἀναμένῃ! Ἀμήν!» (*)

Ἀλλαχοῦ δὲ ἰδοὺ πῶς ἐκφράζεται περὶ τῆς μουσικῆς:

«Ἡ μᾶλλον ὑπεράνθρωπος ὄλων τῶν τεχνῶν εἶνε ἡ θεία μουσικὴ, ἡ δευτέρα αὕτη ἐκφανσις τοῦ κόσμου, ἡ ἀποκάλυψις αὕτη διὰ μέσου τῶν ἤχων τοῦ ἀνεξηγήτου μυστηρίου τῆς ὑπάρξεως...»

«Ἡ μουσικὴ ἐξευγενίζει τὸ πᾶν. Ἐξευγενίζει τὴν χυδαιότεραν ὄρχησιν, καὶ τοὺς χυδαιότερους

στίχους. Εἶνε τόσο ἀγνῆς φύσεως, τόσο θαυμαστῆς, ὥς μεταμορφῶναι πᾶν ὅ,τι ἐγγίζει.»

«Θεωρῶ τὴν μουσικὴν ὡς τὸν καλὸν μου ἀγγελὸν ἐκείνη μὲ κατέστησε καλλιτέχνην, ἀφ' ἧς ἐποχῆς τὸ αἰσθημὰ μου ἐπαναστατικὸν ἐξηγείρετο κατὰ τοῦ συνόλου τῶν καλλιτεχνικῶν περιστάσεων μας». (1)

**

Ἰσχυρίσθησάν τινες ὅτι ὁ Βάγνερ ἀπεστρέφεται τὴν Ἰταλικὴν μουσικὴν καὶ οὐκ ἐκ τῆς μελέτης αὐτῆς οὐδόλως ὠφελήθη. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, οἷτω γενικῶς ἐκφερόμενος εἶνε ἀνακριβής. Θὰ ἴδωμεν κατωτέρω ὁποῖα ἰταλικὴ μουσικὴ δὲν ἤρρεσεν αὐτῷ, καὶ πόσον ὠφελήθη ἐκ τῆς μελέτης αὐτῆς.

«Ἡ ἰταλικὴ μελωδία, γράφει ὁ Βάγνερ, εἶχε αἰσθητικὴν χάριν χρωματισμοῦ λεπτοῦ, ἀγνωστον μέχρι τοῦδε εἰς τοὺς γερμανοὺς μουσουργοὺς, γλυκεῖαν καὶ θεραπευτικὴν ἠχηρότητα, ἣ τις ἐλείπειν εἰς τὰς ὀργανικὰς μελωδίας των». Τὰ προτερήματα αὐτὰ πρῶτος ὁ Μοζάρτ ἀντελήφθη καὶ αὐτοῦ ἐκ τῆς ἰταλικῆς ἐργασίας μὲ τὴν πλουσίαν ἀνάπτυξιν τῆς γερμανικῆς συμφωνίας, μετέδωκεν ἐπίσης εἰς τὴν γερμανικὴν ὀργανικὴν μελωδίαν, τὸ πλήρες καὶ ἐκυστικόν, ἴδια χαρακτηριστικὰ τῶν φωνητικῶν ἰταλικῶν συνθέσεων».

Ἐκτὸς λοιπὸν πάσης ἀμφιβολίας τίθεται ἡ ἀξία τῶν ἰταλικῶν μελωδιῶν κρινομένων αὐτῶν καθ' ἑαυτῶν, ἀνεξαρτήτως πάσης προσαρμογῆς αὐτῶν εἰς μελοδραματικὰ ἔργα.

**

Ὅτι ὁ Βάγνερ ἐμελέτησε μετὰ προσοχῆς καὶ ὠφελήθη τὰ μάλιστα ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Παλεστρίνα (2), πᾶς τις κατανοεῖ, ἐκ τῆς ἐξόχου διατίξεως τῶν μερῶν τῶν χορῶν τῶν μελοδραμάτων του. Οὐδὲ τὸ ἐξηκμημένον ὄμμα τοῦ μουσικοῦ δύναται νὰ ἀπατηθῆ περὶ τούτου, μελετῶντος ἰδίᾳ τὰς ὠραίας χορικὰς σελίδας τοῦ Παρσιφᾶλ.

Διὰ τῆς συνεχοῦς μελέτης τοῦ ἐξόχου ὑποδείγματος, τὸ πνεῦμα τοῦ Βάγνερ, κατὰ τὴν ὀριμότητα αὐτοῦ, ἐξίκετο εἰς βαθμὸν τόσο θαυμαστῆς τελειότητος.

Δὲν εἶνε γνωστὴ, καὶ εἰς πολλοὺς ἀκόμη περὶ τὰ μουσικὰ ἀσχολούμενους, ἡ ἐργασία τοῦ

(1) Μετάφρασις ἐκ τῆς ἰταλικῆς μεταφράσεως τοῦ G. NISBRI: MOTIVI WAGNERIANI.—

(2) PIER LUIGI DA PALESTRINA 1524-1594 Ἰταλὸς μουσουργὸς διακρινθεὶς ἐν τῇ Ἱερᾷ Μουσικῇ ἰδίᾳ διὰ τὰς λειτουργίας του.

(*) Μετάφρασμα αὐτοῦ ἐκ τῆς ἰταλικῆς μεταφράσεως τοῦ G. NISBRI.

Βάγνερ ἐπὶ τοῦ Stabat τοῦ Παλεστρίνα, οὕτε πῶς ἀνέλαβεν αὐτήν, καὶ πῶς ἀκολούθως προέβη εἰς τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς.

Ὅταν ἦτο maestro di Cappella παρὰ τῷ βασιλεῖ τῆς Σαξωνίας, ἠθέλησεν ἀκριβῶς κατὰ τὸ 1844—1845, νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὸ reper-torio τῶν *δοιδῶν* του, κάποιον μουσικὸν ὑπόδειγμα τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, λεγόμενον A. Cappella.

Ἐνθουσιασμένος ἐκ τοῦ ὕφους τοῦ Παλεστρίνα, ἐξελέξατο τοῦ Stabat.

Προέβη κατὰ πρῶτον εἰς κοπιωδεστάτην καὶ περιεσκεμμένην μελέτην, ἵνα *καθαρίσῃ* τὸ κείμενον ἀπὸ τὰς πολλὰς παραλλογίας καὶ τὰ λάθη τῶν ἀντιγραφῶν, — καθόσον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν ὑπῆρχον ἐν χρήσει τὰ *σημεῖα ἐκφράσεως* (segni di espressione) —, καὶ μετὰ πολλοὺς μόχθους περατώσας αὐτήν, καθήρτισε μίαν ἐκδοσιν, ἣτις θὰ μείνῃ μνημεῖον θαυμάσιον τοῦ ὑπερόχου νοῦ του. Τὰ ἐπαναστατικά γεγονότα τοῦ 1848 παρέσυραν καὶ τὸν Βάγνερ, ὅστις ἐπὶ 30 ἔτη εἶχε λησμονήσῃ τὸ Stabat, ὅπερ τοῦ ὑπενθύμισε δι' ἐπιστολῆς, ὁ ἐπιστήθιος φίλος του, ὁ ἀκούρατος προστάτης του, ὁ Φραγκίσκος Λίστ (1), ὅστις εἶχε διαφυλάξῃ ἐπὶ τόσα ἔτη μετὰ θρησκευτικοῦ ζήλου τὸ χειρόγραφο, ὅπερ αὐτὸς ὁ Βάγνερ τοῖ εἶχεν ἀποστείλῃ, καὶ ὅστις προτίθει νὰ τὸ ἐκτυπώσῃ. Ἡ περὶ ἐκτυπώσεως ἰδέα αὕτη τοῦ Λίστ ἤρρεσε τὰ μάλιστα εἰς τὸν Βάγνερ, ἐπιδοθέντα εἰς νέαν ἐπιθεώρησιν τοῦ κειμένου μεθ' ὃ ἐξετυπώθη ἐν Λειψία (2).

* *

Ἐν Βολωνίᾳ τὸ 1871 παρεστάθη, διὰ πρῶτην φορὰν ἐν Ἰταλίᾳ, ὁ «Λογεγκρίν» καὶ τὸσον κατενθουσίασεν, ὥστε ὁ τότε δήμαρχος ὠνόμασε τὸν *Διδάσκαλον* τιμῆς ἔνεκεν πολίτην Βολωνίας. Ὁ Βάγνερ ὑπερβαλόντως ἠδωχιστήθη καὶ μάλιστα ὑπερηφανεύετο διὰ τὴν τιμὴν ταύτην. Ἴδου τὶ περὶ αὐτοῦ γράφει εἰς τὰ *Ἀπονημονεύματά του*: «Δι' αὐτοῦ ὁ Ἰταλὸς ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἰδία αὐτοῦ παραγωγικὴ δύναμις εἶνε ἀκόμη ἀνεξάντλητος, ὅτι οἱ μητρικοὶ κόλποι, ἐξ ὧν τὸ ἰταλικὸν πνεῦμα ἀνεγέννησε καὶ πάλιν μίαν ἡμέραν τὸν κόσμον τοῦ ὠραίου, εἶνε ἀκόμη ἱκανοὶ διὰ μίαν τὸσον εὐγενῆ παραγωγὴν, διότι μόνον ὅστις γνωρίζει μόνος του νὰ δημιουργῇ μεγάλα πράγματα, αἰσθάνεται τὸν ἑαυτὸν του ἐλεύθερον πάσης προκαταλήψεως, ὥστε νὰ ἀποδέχεται οἰκειοθελῶς τὰ δημιουργήματα τοῦ ἄλλου».

(1) Ἐξοχος μουσουργός, θαυμάσιος κλειδοκμβολιστής.

(2) STABAT MATER, MOTETTE FÜR ZWEI CHORE A CAPPELLA, COMPOSIT VON PALESTRINA, MIT VORTRAGS BEZEICHNUNGEN FÜR KIRCHEN UND CONCERT AUFFÜHRUNGEN EINGERICHTET VON RICHARD WAGNER.—

Ὁ Βάγνερ ὅστις κατεφέρετο φοβερὰ ἐναντίον τοῦ Ῥοσσίνι, ἔτρεφε πάντοτε διὰ τὸν Βελλίνη ἀληθῆ καὶ μέγαν θαυμασιόν: «Ἄγαπῶ πολὺ τὸν Βελλίνη, ἡ μουσικὴ του εἶνε ὅλο καρδιά, σφιγκτὰ συνδεδεμένη μετὰ τὰς λέξεις. Ἡ μουσικὴ ἦν ἀποστρέφομαι εἰνε ἐκείνη ἡ ἀόριστος, ἡ ἀσυνάρτητος, ἣτις περιφρονεῖ καὶ τὸ ποίημα καὶ τὴν σκηνοθεσίαν.»—

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν Ἰταλικὴν μουσικὴν ἀπεστρέφετο.

«*Ἡ Νόρμα*, λέγει μεταξὺ ἄλλων τῶν ἔργων τοῦ Βελλίνη, εἶνε ἐκεῖνο ὅπερ ἔχει ἀφθονωτάτην μελωδικὴν ἔμπνευσιν, συνηνωμένη μετὰ τῆς βαθυτέρας πραγματικότητος, τοῦ ἑσωτερικοῦ πάθους. Οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἰταλικῆς μουσικῆς θὰ δικαιώσωσι τὸ μέγα αὐτὸ ἔργον, λέγοντες ὅτι ὁμιλεῖ εἰς τὴν καρδίαν, ἔτι εἶνε ἔργον μεγαλοφυΐας».

Ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ αὐτοῦ Βάγνερ πρὸς τὸν Ἀρτίγο Βόιτο (*) τῆς 7 9]βρίου 1871 ἀποπῶμεν τὰ ἑξῆς: «Ὅταν ἔμαθα τὴν ἐντύπωσιν, ἣν προῦξεν ἔργον εἰς τὸν Βελλίνη ἡ μουσικὴ τοῦ Βετόβεν, ὅτε παρέστη ἐν Παρισίοις εἰς μίαν πρώτην ἐντελῆ ἀκρόασιν ἐδιδάχθη νὰ ἐκτιμῶ τοὺς ἰταλοὺς μουσουργούς...». Ἄλλαχού λέγει: «... θὰ ἴδωμεν ὅτι παρὰ τῷ Βελλίνη ὑπάρχει ἡ καθαρὰ μελωδία, τὸ ἔσμα τὸσον εὐγενές καὶ ὠραῖον. Δὲν εἶνε ἀμάρονη νὰ παρακαλῇ τις τὸν οὐρανόν, προτοῦ νὰ κατακλιθῇ, ἵνα εὐδοκήσῃ καὶ ἔμπνευσῇ εἰς τοὺς γερμανοὺς συνθέτας τὴν ἰδέαν τῶν μελωδιῶν αὐτῶν, καὶ ὅμοιον τρόπον τοῦ νὰ μεταχειρίζονται τὸ ἔσμα».

* *

Ὁ Βάγνερ ἀποβλέπει πάντοτε ἵνα εἰς τὴν δραματικὴν ὑπόστασιν τοῦ κειμένου ἀνταποκρίνηται τελεία καὶ πραγματικὴ ἔκφρασις.

Ἐν τοῖς ἔργοις του ὑπάρχουσι πάντοτε ἀλληλένδετοι ἡ ποίησις, ἡ μουσικὴ, ἡ δράσις τῶν προσώπων, καὶ ὁ σκηνηκός διάκοσμος.

Γράφων τὰς ὑποθέσεις τῶν μελοδραμάτων του, — ὡς γνωστόν, ἦτο ὁ ἴδιος καὶ συγγραφεὺς τῶν ὑποθέσεων libretti —, ἔκαμε χρῆσιν σχεδὸν πάντοτε, μυθολογικῶν τοιούτων, καὶ ἠκολούθησε τὸ σύστημα αὐτὸ, διὰ νὰ μὴ ὑποπέσῃ, ὅπως οἱ ἄλλοι εἰς τὸ παραδόξον, τοῦ νὰ ἄδωσι τὰ πρόσωπα τοῦ μελοδράματος, αἵτινα ἐν τῷ πραγματικῷ βίῳ ὁμοιοῦσι.

Ὁ Catulle Mendés, θαυμαστής τοῦ Βάγνερ, οὕτως ἀποφαίνεται περὶ αὐτοῦ: «εἶνε μέγας ποιητὴς καὶ μέγας μουσουργός, διὸ καὶ εἰς τὰ ἔργα του ὑπάρχουσι πολλὰ θαυμάσια *θέματα*, αἵτινα εἶνε ἡ μουσικὴ ἔκφρασις τῶν ποιητικῶν ἰδεῶν, ὅς ταῦτα συνοδεύουσι».

Νομίζει τις ὅτι ὁ Ἰωσήφ Ματσίνη ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ «Φιλοσοφία τῆς Μουσικῆς» προησθάνετο τὴν ἔλευσιν ἐνὸς ἰσχυροῦ νεωτεριστοῦ

(*) Σύγχρονος ἰταλὸς φιλόλογος καὶ μουσουργός.

μουσουργοῦ. «Ἡ μουσικὴ εἶνε ἀθάνατος... εἶνε νόμος ἀναπόφευκτος καὶ δι' ὅλα τὰ πράγματα. ἐκλιπούσης ἐποχῆς τινοῦ, ὑπαισέχεται ἕτερα. Ἐναπόκειται εἰς τὸ πνεῦμα νὰ μαντεύσῃ καὶ νὰ ἀνεύρῃ τὸ μυστικόν.»

* *

Ὁ Βάγνερ εἰσήγαγεν εἰς τὸ μελόδραμα πλείστους νεωτερισμούς, ἢ μᾶλλον ἐμόρφωσεν αὐτὸ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀντίληψιν καὶ κρίσιν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ φαίνεται εἰς τὰ ὄμματα τῶν θεατῶν ὡς ἀληθές τι γεγονός. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς κατέγιεν ἵνα ἡ μουσικὴ συμβαδίῃ μετὰ τῆς ποιήσεως, καὶ τοῦτο ἀκριβῶς εἶνε ὁ μεγαλύτερος νεωτερισμὸς αὐτοῦ εἰς τὸ μουσικὸν δράμα. Ἐκτὸς τούτου μετεχειρίσθη τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ὀρχήστραν, οὐ μόνον ἵνα συμπληρώσῃ τὴν ἔκφρασιν τῶν λέξεων, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ χρωματίσῃ μίαν σκῆψιν, νὰ περιγράψῃ μίαν πράξιν, νὰ προκαλέσῃ ἐν αἴσθησιν. Εἰς τινὶ τῶν ἔργων του, συμφώνως μετὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὑποθέσεως περιώρισε τὴν χρῆσιν τῶν *χορῶν*, ἐκεῖ δὲ ὅπου ὑπάρχουσι τοιοῦτοι, προσέδωκεν αὐτοῖς τὴν φυσικότητα, δημιουργῶν οὕτω χορικά ἀριστουργήματα.

* *

Ἄλλος νεωτερισμὸς εἰσαχθεὶς παρὰ τοῦ Βάγνερ εἶνε τὸ leit-motiv, *μήτηρ-μελωδία, κύριον θέμα*, ἢ ὀρθώτερον καὶ ἐκφραστικώτερον ὅπως ὠνόμασαν αὐτὸ οἱ ἰταλοὶ *οδηγοῦν θέμα* (tema conduttore).

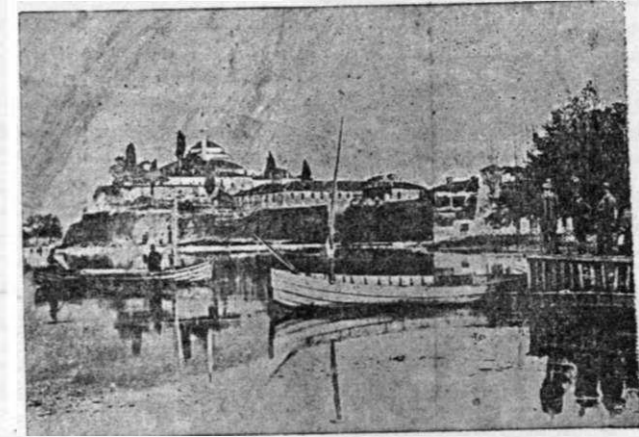
Τὸ leit-motiv δὲν εἶνε ἐπινοήσις τοῦ μεγάλου τῆς Λειψίας διδασκάλου ἐν τοῖς ἔργοις τοῦ Méhul, Μέγερβερ, Βερλιόζ, καὶ ἄλλων ὑπάρχουσιν ἴσῃ αὐτοῦ.

Τὴν ἀμυδρὰν ὑπαρξίν αὐτοῦ ὁ Βάγνερ ἀνήγαγεν εἰς κανόνα ἐπιστήμης, προσδώσας αὐτῷ σπουδαιότητα καὶ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν μελοδραμάτων, διδασθεὶς τὸν τρόπον παρὰ τοῦ Weber.

Τὸ leit-motiv εἶνε ἡ μουσικὴ προσωποποίησης, ἡ μουσικὴ παράστασις καὶ ἀπεικόνισις ἐκάστου δρώντος προσώπου τοῦ μελοδράματος. εἶνε ἡ μουσικὴ ἐξωτερικεύσις τοῦ ἀρακτῆρος, τῶν αἰσθημάτων, τῶν ἔργων, τῶν ἀτορθωμάτων, τῶν γεγονότων, ἐκάστου προσώπου, ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος αὐτοῦ τῷ μελοδράματι.

Πρῶτος ὁ Weber (*) παρέσχε θετικὴν καὶ συγκεκριμένην μορφήν εἰς τὸ *θέμα* ἐν ταῖς περιφήμοις αὐτοῦ *εἰσαγωγαῖς* (Ouvvertures), ἐπιχειρήσας νὰ συνενώσῃ καὶ συνδέσῃ ἐν ἐκάστῃ αὐτῶν τὰ σπουδαιότερα μουσικὰ τεμάχια τοῦ ἔργου εἰς ὁ ἐκάστη ἐχρησίμευεν πρὸς πειρασκευὴν διὰ τὸ ἀκροατήριον.

Καὶ ὁ Βάγνερ, ὅστις λίαν ἐθαύμαζε τὸν συνθέτην τῆς *Εὐρυνάνθης*, ἔσχε τὴν εὐτυχῆ ἰδέαν νὰ εἰσαγάγῃ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ Βέβερ, ἰδέαν λαβοῦσαν πλήρη καὶ τελείαν ἐφαρμογὴν ἐν τῇ *Τετραλογία* καὶ τῷ «*Παροιφάλ*». Ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῖς πράγματι εὐκρινῶς καταφαίνεται ὁ ἔξοχος τρόπος τῆς *μεταμορφώσεως* (transformation) καὶ *ὑπερθέσεως* (sovrapposizione) τῶν θεμάτων, εἰς τρόπον ὥστε, ἐν ᾧ ἐνίοτε μέρος τι, ἐκ πρώτης ὄψεως, φαίνεται ὡς ὀργανικὴ λεπτομέρεια, ἀνευ ἀπωτέρου σκοποῦ, ἀποδεικνύεται ἀκολουθῶς μεταπροσεκτικῆν ἔξετασιν, σύνθεσις ἀπορρέουσα

Ἡ ΠΑΙΔΕΣΤΟΣ

ἐκ πολλῶν ἀποσπασμάτων *οδηγοῦντων θεμάτων*.

Τὸ θέμα λοιπὸν χρησιμεύει πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ περιγραφὴν ἐκάστου προσώπου τοῦ μελοδράματος, καὶ εὐθὺς ὡς ἀκούσωμεν αὐτό, ἀμέσως κατανοοῦμεν, εἴτε ὅτι θέλει ἐμφανισθῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, εἴτε ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ προσώπου ἐκείνου εἰς ὃ τὸ θέμα ἀναφέρεται.—

Ἐν τοῖς «Διδασκάλοις Ἀοιδίς» ἐπὶ παραδείγματι ἀπαντῶσι τὰ ἑξῆς θέματα: *τῶν διδασκάλων, τοῦ γεννωμένου ἔρωτος, dell'ardore impaziente, τῆς ἐξομολογήσεως τοῦ ἔρωτος, τῆς ἡρεμίας τῆς θερινῆς νυκτός, τοῦ ονείρου, τῆς καλωσύνης τοῦ Χάνς Σάχς, τῆς παραιτήσεώς του ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῆς Εὐας, κ.τ.λ.*

(Ἐπειτα τὸ τέλος)

Σμύρνη

Α. Γ. ΚΑΝΑΛΕ δ. δ.

(*) Γερμανὸς μουσουργὸς συνέθεσε διάφορα μελοδράματα, FREISCHUTZ, PRECIOSA, *Εὐρυνάνθη*, *Ὁβερῶν*. Ἰδίᾳ ἐφημίσθησαν αἱ «OUVERTURES».

ΑΤΤΑΛΟΣ Ο Δ^{ΟΣ} (*)

Ἡ κατὰ τῶν Γαλατῶν νίκη αὐτοῦ. Ἡ εἰς βασιλέα ἀνακήρυξις αὐτοῦ.

Τῷ ἀγαπητῷ μοι κ. Ἀττάλῳ Καρμητρου.

Εὐμένην τὸν Α^{ον} διεδέχθη ὁ ἐξάδελφός του Ἀτταλος ὁ Α^{ος}, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ὁποίου τὸ Περγαμηνὸν Κράτος ἔχει νὰ δείξῃ τοὺς μεγαλειτέρους πολέμους, ἰδίως τοὺς κατὰ τῶν Γαλατῶν, τὰς μεγαλειτέρας κτήσεις καὶ τὴν ἰδρυσιν τῆς περιωνύμου βιβλιοθήκης μεταξύ πολλῶν ἄλλων μνημείων.

Ἡμεῖς ἐνταῦθα θὰ ἀναφέρωμεν μόνον τὸν κατὰ τῶν Γαλατῶν πόλεμον.

Ἀτταλος ὁ Α^{ος} καθὼς ἀνέλαβε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ Περγαμηνοῦ Κράτους, ἀμέσως ἐξηκολούθησε τὸν κατὰ τῶν Γαλατῶν ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον ἐμέλλε νὰ ἀρχίσῃ ὁ Εὐμένης, τὸν ὁποῖον ὅμως δὲν ἐπρόφθασε συνεπεία τοῦ θανάτου του. Καίτοι ὁ Ἀτταλος εἶχε νὰ πολεμήσῃ μετὰ λαοῦ λίαν μαχίμου, ἐν τούτοις δὲν ἀπεθαρρύνθη, ἀλλ' ἐπολέμησε μετὰ γενναιότητος, νικήσας τοὺς Γαλάτας κατὰ κράτος εἰς διαφόρους μάχας, καταδιώξας συνάμει αὐτοὺς πέραν τοῦ Ταύρου καὶ οὕτω ἡ χώρα τῆς Μικρασίας ἀπηλλάγη ἐνὸς φοβεροῦ λαοῦ χάρις εἰς τὸν ἀνδρεῖον Περγαμηνὸν βασιλέα Ἀτταλον τὸν Α^{ον}.

Δυστυχῶς λεπτομερείας περὶ τῶν μαχῶν τούτων δὲν ἔχομεν· οὔτε ὁ Πολύβιος, ὁ ὅσον ἐνήμερος εἰς ἄλλας μάχας, ἀναφέρει· ἀλλ' ἐξ ὅσων γνωρίζομεν ἐκ τῶν ἀνακαλυφθέντων ἐπιγραφῶν, μάχαι ἐγένοντο παρὰ τὸ Λύπεδρον καὶ παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Καΐκου. Δυνάμεθα δὲ νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ μετὰ τῶν Γαλατῶν πόλεμος ἦτο μέγας καὶ λίαν καταστρεπτικὸς διὰ τοὺς Γαλάτας, ἰδίως ἡ περὶ τὰς πηγὰς τοῦ Καΐκου ποταμοῦ μάχη (τὸ 230 π. Χ).

«ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΤΤΑΛΟΣ ΝΙΚΗΣΑΣ ΜΑΧΗ, ΤΟΛΙΣΤΟΑΓΙΟΥΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΠΕΡΙ ΠΗΓΑΣ ΚΑΙ ΚΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΘΗΝΑ.»
«ΒΑΣΙΛΕΑ ΑΤΤΑΛΟΝ, ΕΠΙΓΕΝΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΙ ΟΙ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΑΜΕΝΟΙ ΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΟΧΟΝ ΜΑΧΑΣ ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ ΕΣΤΗΣΑΝ ΔΙ' ΑΘΗΝΑ.»
«ΑΘΗΝΑ, ΝΙΚΗΦΟΡΩ, ΥΠΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΒΙΘΥΝΟΥΣ

(*) Ἐσπασμα ἐκ τῆς συνοπτικῆς ἱστορίας τῶν Ἀτταλῶν.

ΚΑΙ ΓΑΛΑΤΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟ ΛΥΠΕΔΡΟΝ ΜΑΧΗΣ.»

Ἡ νίκη αὕτη τοῦ Ἀττάλου παρήγαγε μέγαν ἐνθουσιασμόν εἰς ἅπαντας τοὺς λαοὺς τῆς Μικρασίας.

Ἡ ἀνέλπιστος αὕτη ἐπιτυχία τοῦ Ἀττάλου, ἐτίμησε διαφοροτρόπως αὐτὸν καὶ τοῦ ἐδόθη ὁ τίτλος τοῦ βασιλέως, τὸν ὁποῖον οὔτε ὁ Φιλέταιρος οὔτε ὁ Εὐμένης ἐτόλμησαν νὰ φέρωσιν ὡς τοῦτο μανθάνομεν καὶ ἐκ τοῦ Πολυβίου «Νικησας μάχη Γαλάτας, ὁ βαρύτερον καὶ μαχιμώτατον ἔθνος ἦν τότε κατὰ τὴν Ἀσίαν, ταύτην ἀρχὴν ἐποίησατο καὶ τότε πρῶτον αὐτὸν ἔδειξε βασιλέα» καὶ ἐκ τοῦ Στράβωνος: «ἀνηγορεύθη βασιλεὺς πρῶτος νικήσας Γαλάτας μάχη μεγάλη» (ιγ' 4, 2.)

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω πᾶς τις δύναται νὰ φαντασθῇ τὴν σπουδαιότητα τοῦ κατὰ τῶν Γαλατῶν πολέμου, τὴν τιμὴν τοῦ Ἀττάλου, ὅστις ἔκτοτε ἐτιμᾶτο ἰσοθῶς καὶ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ γοήτρου τοῦ Περγαμηνοῦ Κράτους.

Μετὰ τὰς νίκας ταύτας ὁ Ἀτταλος εἰς ἐνδειξιν τιμῆς ἐπιδιόρθωσεν «ἱεροπρεπῶς τὸ τέμενος ναῶ τε καὶ στοαῖς λευκολίθοις» τὸ ἐν τῇ Γαλατικῇ πόλει Πεσσινούντι, τοῦ ὁποίου τὸ οὐρανόθεν πεσόν ἄγαλμα τῆς θεᾶς οἱ Ῥωμαῖοι «μεταπεμψάμενοι κατὰ τοὺς τῆς Σιβύλλης χρησμούς» εἰς Ῥώμην (Στρ. ἰβ' 5, 3.)

Ὁ Ἀτταλος ὅχι μόνον ἐπιδιόρθωσεν τὸν ναὸν τοῦτον, ἀλλ' ἔκτισε καὶ ἄλλον τοιοῦτον πλησίον τῆς Περγάμου ἐπὶ μιᾷ κορυφῆς τοῦ Ἀσπορηνοῦ ὄρους (Γιον δάγ) Μαμουρτ-καλὲ ὀνόματι, ὅστις ἀνεσκάφη τελείως κατὰ τὴν προπαρελθούσαν περίοδον τῶν ἀνασκαφῶν Περγάμου ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Α. Conze καὶ τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. P. Schazmann τοῦ ὁποίου ἀνεκαλύφθησαν πάντα σχεδὸν τὰ ἀρχιτεκτονικὰ ἀντικείμενα μετὰ τινων ἐπιγραφῶν ἐκ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ὅτι ἐκτίσθη εἰς τὴν θεὰν μητέρα ὑπὸ Ἀττάλου τοῦ Α^{ου}.

Πέργαμος ΓΕΩΡ. Κ. ΧΟΝΔΡΟΝΙΚΗΣ

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΓΡΑΒΙΕΡΩΝ

Ἐπὶ μιᾷ τῶν γραφικωτέρων τοποθεσιῶν τοῦ Δελφινάτου, ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὑψηλοῦ βράχου, ἠνωρθοῦντο πρὸ πενήκοντα ἐτῶν τὰ μεγαλοπρεπῆ ἐρείπια ἀρχαίου πύργου ἐγκαταλειμμένου πρὸ ἐνὸς αἰῶνος. Ἡμέραν τινὰ ξένος τις ἐγένετο κάτοχος τούτων τῶν κατεστραμμένων καὶ ἐτοιμορρόπων τοίχων· ὑπὸ τὰς διαταγὰς του οἱ τοῖχοι καθαιρεθέντες ἐξηφανίσθησαν μετ' ὀλίγον ὑπὸ τὴν σκαπάνην τῶν κρημνιστῶν καὶ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀρχαίου κτιρίου, τὸ ὁποῖον πρὸ πολλοῦ ἐχρησίμευεν ὡς τὸ ἄσυλον τῶν πτηνῶν, εἶδον νὰ ἐγείρηται ὀλίγον κατ' ὀλίγον νέα κατοικία ὑπενθυμίζουσα διὰ τοῦ ὀρθοῦ της τὰς εὐρείας οἰκοδομὰς τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος. Τὸ τοιοῦτον ὑπῆρξε κατάπληξις διὰ τὰ περίεξ μέρη: ἐλυποῦντο τὰ ἐρείπια ταῦτα τὰ ὅσον ποιητικῶς κεκαλυμμένα ὑπὸ κισσῶν καὶ ἀγριοροδῶν, ἀκόμη καὶ τὰς πενθίμους κραυγὰς τῶν γλαυκῶν, αἵτινες ἐξέφευγον καθ' ἑκάστην ἑσπέραν ἐκ τῶν σκοτεινῶν τούτων τοίχων διὰ νὰ διασκορπισθῶσιν εἰς τὴν σιγὴν τῆς κοιμωμένης ἐξοχῆς. Ὅλοι οἱ μῦθοι οἱ συνδεδεμένοι μετὰ τὸν παλαιὸν τοῦτον πύργον, ἐφαίνοντο ὅτι ἐμελλον νὰ ἐκλίπωσι διὰ παντός, καὶ αἱ ἀγαθαὶ μάμμαι κλάθουσαι τὴν ἀτρακτὸν τῶν δέν ἠδύναντο πλέον τοῦ λοιποῦ νὰ δείξωσιν εἰς τοὺς ἐγγόνους τὰ μεγαλοπρεπῆ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας οἰκοδομῆς, ἐν ἣ κατῶκησέ ποτε ἡ εὐγενὴς δέσποινα τῶν Γραβιέρων. Ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὴν διηγοῦντο κατὰ τὰς ἑσπέρας τὴν τρομερὰν ἱστορίαν τῆς δυστυχῆς συζύγου τοῦ σκληροῦ δεσπότη Ἰωάννου τῶν Γραβιέρων, ὅστις εἶχε κλείσει τὴν σύζυγον αὐτοῦ εἰς σκοτεινὴν εἰρκτὴν ὅπου ἡ δυστυχὴς εἶχε ἀποθάνει ἐκτῆς πείνης. Ἀποκαίρουσι καί-

ρὸν ἡ σκιά τοῦ θύματος ἔλεγον ὅτι ἐπλανᾶτο ἐπὶ τῶν ἐτοιμορρόπων τοίχων καὶ ὅτι εἰς κύκλον δέκα λευγῶν πάντες ἐπίστευον εἰς τὴν παλαιὰν ταύτην παράδοσιν τῆς χώρας.

Ἡ ἱστορία αὕτη εἶχε δώσει εἰς τὰ ἐρείπια εἰδὸς τι δόξης· ἐπίσης οἱ περιηγηταὶ κατὰ τοὺς σταθμούς των εἰς τὰς θερμὰς πηγὰς τῶν περίεξ δὲν παρέλειπον νὰ ἔρχωνται εἰς ἐπίσκεψίν των. Ἐννοεῖ λοιπὸν τις τὴν λύπην τῶν κατοίκων τῶν γειτονικῶν χωριῶν ὅταν ὁ μαρκήσιος de Beauvive κατηδάφισεν ἐξ ὀλοκλήρου τοὺς μεμαυρισμένους τοίχους τῶν Γραβιέρων.

Ἐὰν ἀκόμη ὁ νέος πυργοδεσπότης ἔφερε παιδρὰν τινὰ ἐμψύχωσιν εἰς τὴν χώραν θὰ τῷ συνεχώρουν εὐκολώτερον τὸν βανδαλισμὸν του, ἀλλὰ ἀπὸ πρωίας μεχρὶς ἑσπέρας τὸ πᾶν ἐφαίνετο κοιμώμενον τὸν ὕπνον τοῦ θανάτου εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πλουσίας ταύτης κατοικίας ἐντὸς τῆς ὁποίας οὐδεὶς εἰσεχώρει ποτέ. Ὁ μαρκήσιος ἔζη ἐκεῖ μόνος μετὰ δύο ὑπηρετῶν, ἐνὸς γερωνικοῦ ζεύγους ἀφωσιωμένου ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς τὸν παρὰδοξον τοῦτον κύριον. Ἦτο ἀνὴρ περὶ του τριάκοντα τεσσάρων ἐτῶν· ἡ κόμη του προῶτως λευκανθεῖσα ἔδιδε νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι μεγάλα συμφορὰ εἶχον ἐπέλθει εἰς τὴν ζωὴν του. Εἶχε θυγατέρα μονογενῆ ἣτις ἤρχετο κατ' ἔτος νὰ διέλθῃ τὰς διακοπὰς της εἰς τὸν πύργον. Τότε μόνον ὁπότεν ἡ Βαλεντίνη ἤρχετο, ἡ μελαγχολικὴ κατοικία ἐφαιδρύνετο ὀλίγον διὰ τοῦ μειδιάματος τῆς ὡραίας ταύτης παιδίσκης, ἣτις δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ ἀκόμη τὴν ἀπελπισίαν τοῦ δυστυχῆς πατρὸς της.

Διηγοῦνται ὅτι ὁ κύριος de Beauvive εἶχε χάσει τὴν σύζυγόν του εἰς περιστά-

σεις φρικώδεις: τρία ἔτη μετὰ τοὺς γάμους των, τὸ νεαρὸν ζεῦγος ἐταξείδευσεν εἰς τὴν Ρωσσίαν ὅτε πυρκαϊὰ ἐξεργάγη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ὅπου διέμενον.

Ἡ Μαρκησία de Beauvive θέλουσα νὰ σώσῃ τὸ τέκνον της εἶχε κατὰ ζῶσα καὶ ὁ σύζυγός της σχεδὸν τρελλός, φοβούμενος ἀναμφιβόλως νὰ ἐπανέλθῃ μόνος εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου εἶχε γνωρίσει τόσον εὐτυχεῖς ἡμέρας ἀπέφυγε τὴν προγονικὴν κατοικίαν διὰ νὰ καταφύγῃ εἰς ἀγνωστον χώραν ὅπου θὰ ἠδύνατο καλύτερον νὰ θάψῃ τὴν θλίψιν του.

Ἐπὶ δέκα τέσσαρα ἔτη ἔζησε τοιοῦτοτρόπως μεμονωμένος, μακρὰν τοῦ κόσμου. Ἄλλ' ὅτε ἡ Βαλεντίνη ἐγένετο δεκαεπταετής καὶ ἐγκατέλιπε διὰ παντός τὸ μοναστήριον ὅπου εἶχεν ἀνατραφῆ, ὁ κύριος de Beauvive ἐνόησεν ὅτι ὤφειλε νὰ ἐγκαταλείψῃ ταύτας τὰς συνηθείας του καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐξέρχεται συχνὰ μετὰ τῆς νεαρᾶς κόρης. Ἐκτότε τοὺς εἶδον ὁμοῦ ἐπίπλους εἰς μακροὺς περιπάτους ἐντὸς τοῦ δάσους, ἢ ἀναρριχωμένους τὰς ἀποκρήμους ὁδοὺς τῶν λόφων, ἢ βυθιζομένους εἰς τὰς σκιερὰς ἀτρατοὺς καὶ τὰς μακρὰς διόδους τὰς ὁδηγούσας πρὸς τὸν πύργον. Ὅταν περιεφέροντο εἰς τὸν περίβολον, ὅταν ἐπεχείρουν τὰς ἐκδρομὰς εἰς τὰ ὄρη, ὁ Μαρκήσιος ὠμίλει ἀκαταπαύστως, εἰς τὴν Βαλεντίνην περὶ τῆς μητρὸς ἐκείνης τὴν ὁποίαν μόλις αὐτὴ εἶχε γνωρίσει καὶ ἥτις εἶχεν ἀποθάνει διὰ νὰ τὴν σώσῃ. Οὐδέποτε θὰ ἠδύνατο ἀρκοῦντως νὰ ἐγκωμιάσῃ τὰς ἀρετὰς της, τὸ κάλλος της καὶ τὰ θέλητρατά της.

Ἐνῶ ἐπρόφεροτο τόσον ἀγαπητὸν ὄνομα της, ἡ φωνὴ του ἔτρεμεν, οἱ ὀφθαλμοὶ του καθίσταντο ὑγροὶ ἐκ τῶν δακρύων, ἀλλ' οὐδὲν τῷ ἐπροξένει περισσοτέραν ἐντύπωσιν ὅσον ἡ θεὰ τῆς θαυμασίας εικόνας τῆς προσφιλοῦς ἐξαφανισθείσης. Καθ' ἐκάστην πρωΐαν μετ' αὐξούσης συγκινήσεως συνειθίζε τὴν θυγατέρα του νὰ προσατενίσῃ τὴν εἰκόνα ταύτην καὶ ἡ Βαλεντίνη διεφύλαττεν εὐσεβῶς ἐντὸς τῆς καρδίας της τὴν ἀνάμνησιν ταύτης τῆς συγκινητικῆς καὶ βαθείας θλίψεως, τὴν ὁποίαν μάτην προσεπάθει νὰ παρηγορήσῃ.

Ἡμέραν τινὰ ὁ κύριος de Beauvive προσκλήθεισ αἰφνιδίως εἰς Παρισίους διὰ νὰ κανονίσῃ ἐπέιγουνσαν ὑπόθεσιν, ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Βαλεντίνην ὅτι θὰ τὴν ἀφῆνε μόνην ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα ὑπὸ τὴν φύλαξιν τῆς Ροζαλίας καὶ τοῦ Φραγκίσκου τῶν δύο πιστῶν ὑπηρετῶν του. Ἐπειτα πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του ὁ Μαρκήσιος ἔδωσε μακρὰς ὁδηγίας χαμηλοφώνως εἰς τοὺς ὑπηρέτας.

Τὴν ἐπαύριον τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ πατρὸς της ἡ Βαλεντίνη περιεφέρετο πέριξ τοῦ πύργου ὅτε διὰ τοῦ ὑέλωτοῦ τοῦ φωτίζοντος τὴν κλίμακα τῶν μαγειρείων παρετήρησε τὴν Ροζαλίαν ἀναβαίνουσαν μετὰ κόπου τὰς βαθμίδας καὶ κρατοῦσαν μέγα κἀνιστρον πλήρες προμηθειῶν τῆς τραπέζης.

Περίεργος ἡ δεσποινὶς de Beauvive ἐπλησίασε τὴν γραιὴν καὶ τὴν ἠρώτησεν εἰς ποῖον ἔμελλε νὰ φέρῃ τὸ γεῦμα τοῦτο. Πολλάκις ἤδη εἶχε παρατηρήσει παρομοίαις προετοιμασίας χωρὶς νὰ τολμήσῃ νὰ ἐρωτήσῃ κανένα.

Ἡ Ροζαλία ἐταράχθη ὀλίγον καὶ ἀπήντησε διὰ τόνου συγκεχυμένου ὅτι αἱ προμήθειαι αὗται ἦσαν προωρισμέναι διὰ πτωχὴν ἀσθενή.

Πῶς! ὑπῆρχεν εἰς τὰ πέριξ τῶν Γραβιέρων ἀσθενὴς τὴν ὁποίαν ἡ Βαλεντίνη δὲν ἐγνώριζε!

— Ἀλλὰ θέλω νὰ μεταβῶ μαζί σας πλησίον αὐτῆς, ἐδήλωσεν ἡ νεαρὰ κόρη.

— Εἶναι ἀδύνατον! ἀνέκραξεν ἡ Ροζαλία γενομένη ἐρυθρὰ ὡς μήκων. Ὁ κύριος μαρκήσιος δὲν τὸ θέλει.

Ἡ Βαλεντίνη νομίσασα ὅτι ἐπρόκειτο περὶ προσώπου προσβεβλημένου ὑπὸ μεταδοτικοῦ νοσήματος οὐδόλως ἐπέμενε. Ἐγνώριζεν ὅτι ὁ πατὴρ της τῇ ἀπηγόρευεν αὐστηρῶς νὰ ἐκτίθηται εἰς παρομοίαις περιστάσεσι καὶ δὲν ἠθέλε νὰ τῷ προξενήσῃ ἀνησυχίαν.

Ἡ δεσποινὶς de Beauvive διηυθύνθη τότε πρὸς τὸ χωρίον μετὰ τὴν πρόθεσιν νὰ κάμῃ μακρὰν ἐκδρομὴν εἰς τὰ πέριξ, ἀλλ' ἀπροσδόκητος καταγίγῃ τὴν ἠνάγκασε μετ' ὀλίγον νὰ ἐπιστρέψῃ ἐσπευσμένως εἰς τὸν οἶκον. Τὰ παραθυρόφυλλα τοῦ πύργου ὠφθόμενα ὑπὸ τοῦ μανιῶδους ἀνέμου ἐκτύπων μετὰ σφοδρότητος. Ἡ Ροζαλία

πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἐξέλθει. Ὁ Φραγκίσκος ἀπησχολεῖτο εἰς τὸν σταῦλον· εὐρεθείσα μόνη ἐντὸς τῆς οἰκίας ἡ Βαλεντίνη ἔσπευσε νὰ κλείσῃ ἡ ἴδια ὅλα τὰ παράθυρα.

Ἀναβᾶσα εἰς τὴν δευτέραν ὄρφαν ἡ δεσποινὶς de Beauvive διῆλθε πλησίον τῆς θύρας τῆς κλίμακος τῆς φερούσης εἰς τὰ ὑπόστεγα δωμάτια καὶ πάραυτα ἀνεμνήσθη ὅτι κατὰ τὴν παιδικὴν τῆς ἡλικίαν εἶχε συχνὰ δηλώσει τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἴδῃ ταῦτα τὰ ὑπερῶα καὶ ὅτι τὴν ἀδειαν ταύτην τὴν εἶχε ἀρνηθῆ πάντοτε ὁ πατὴρ της. Ὁ μαρκήσιος ἐπροφασίζετο ὅτι τὰ δωμάτια ἐκεῖνα κατοκοῦντο ὑπὸ ποντικῶν, νυκτερίδων, ἰκτίδων καὶ ὅτι ἡ Βαλεντίνη ἀναμφιβόλως θὰ ἐφοβεῖτο πολὺ ἐν τῷ μέσῳ ὄλων αὐτῶν τῶν ἀχρείων ζώων. Ἡ μικρὰ κόρη εἶχε πιστεύσει τὴν πρόφασιν ὡς ἀληθῆ, ἀλλ' οἱ μῦθοι οὗτοι δὲν ἦσαν πλέον διὰ μεγάλην νεανίδα δεκαεπτὰ ἐτῶν! Πάντοτε ἡ μυστηριώδης θύρα ἦτο κεκλεισμένη διὰ διπλῆς στροφῆς· ταύτην τὴν ἡμέραν ἐξαιρετικῶς ἡ κλεῖς εἶχε λησμονηθῆ εἰς τὸ κλειθρον. Ἡ Βαλεντίνη εὗρε λίαν εὐνοϊκὴν τὴν περίστασιν διὰ νὰ ἐπωφεληθῆ καὶ ἔσπευσε νὰ ἀναβῆ τὴν κλίμακα.

Κατ' ἀρχὰς ἐξεπλάγη ὑπὸ τῆς πολυτελείας ἣτις ἐξελίσσετο πέριξ αὐτῆς. Πυκνοὶ τάπητες ἐκάλυπτον τὰς βαθμίδας καὶ οἱ τοῖχοι τοῦ δωματίου ἐξηφανίζοντο ὑπὸ τὰ πλούσια γναφλώδη καταπετάσματα. Φθάσασα ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης βαθμίδος ἡ νεαρὰ κόρη ἤγειρε διὰ τρεμούσης χειρὸς τὸ ἐξ ἀνατολικοῦ ὑφάσματος παραπέτασμα τῆς θύρας. Λίαν ἐκπεπληγμένη παρετήρησε τότε ἀντιθάλαμον φιλοκάλως ἐπιπλωμένον καὶ εἰς τὸ βάθος ἐπὶ μιᾶς τραπέζης ἀνεγνώρισε τὸ κἀνιστρον τῆς Ροζαλίας περιέχον τὸ ὑπόλοιπον γεύματος.

Δύο θύραι κεκαλυμμέναι διὰ μεταξίων παραπετασμάτων ἔκειντο ἀπέναντι τοῦ παραθύρου· ἀστραπαὶ διασχίζουσαι τὴν στιγμὴν ταύτην τὸν οὐρανὸν ἐφώτιζον δι' ἀπαισίου φωτός τὸ παράδοξον τοῦτο δωμάτιον. Ἡ Βαλεντίνη διηρωτάτο ἐὰν θὰ ἐτόλμα νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐπιθεώρησίν της, ὅτε φωνὴ γλυκεῖα καὶ κλαυθμηρὰ προερχομένη ἐκ τοῦ γει-

τονικοῦ διαμερίσματος ἐπιθύρσεν εὐκρινῶς.

— Εἶσαι σὺ καλὴ μου Ροζαλία;

Ἡ δεσποινὶς de Beauvive ἐνόμισεν ὅτι ὑπῆρξε παίγνιον φαντασίας· ἔμεινε πρὸς στιγμὴν καθηλωμένη ἐπὶ τῆς θέσεώς της ὡς ἀπολιθωμένη.

— Εἰσέλθετε λοιπόν, ἐξηκολούθησεν ἡ φωνή, ἐφόρεσα τὴν προσωπίδα μου!

Ἡ Βαλεντίνη παγωμένη ἐκ φόβου ἐπλησίασε καὶ ἤνοιξεν ἡσύχως τὴν θύραν· παράδοξον θέαμα παρουσιάσθη εἰς τοὺς ἐκπεπληγμένους ὀφθαλμούς της. Ἐν τῷ μέσῳ δωματίου ἐξαιρέτου κομψότητος ἐπὶ κλίνης κεκαλυμμένης ἐκ λευκοῦ ἀτλαζωτοῦ μία ἀνθρωπίνη μορφή ἔκειτο ἐν τῷ μέσῳ δαντελλῶν καὶ μετάξης. Τίς ἦτο ὁ σκελετός οὗτος τοῦ ὁποίου δὲν ἔβλεπεν οὐδόλως τὸ πρόσωπον; ῥοδόχρους, προσωπίς ἀπέκρυπτεν ὀλοτελῶς τὰ χαρακτηριστικά του. Οἱ καρποὶ καὶ αἱ χεῖρές του ἦσαν ἀπογεγυμνωμένα τῶν σαρκῶν καὶ συνεσταλμένα ὑπὸ φρικωδῶν οὐλῶν.

Παρατηροῦν τὴν Βαλεντίνην διὰ τοῦ ἀνοίγματος τῆς προσωπίδος τὸ δυστυχὲς πλάσμα ἐξέβαλε φωνὴν σπαρακτικὴν καὶ περιετυλίχθη ζωηρῶς ἐντὸς τῶν παραπετασμάτων του, διατάσσον αὐτὴν νὰ φύγῃ. Τετρομαγμένη ἡ νεαρὰ κόρη παρατηρεῖ χωρὶς νὰ ἐννοῇ... Αἴφνης... ἐνόμισεν ὅτι ἐμάντευσεν... Ἡ γυνὴ αὐτὴ τὴν ὁποίαν τὰ φρικτὰ ἐγκαύματα εἶχον παρσμορφώσει διὰ παντός δὲν ἦτο ἡ μήτηρ της τὴν ὁποίαν ἐπίστευε νεκρὰν πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν;... Ναί, ἀλλοίμονον! ἦτο λοιπὸν αὐτὴ ἡ εὐγενὴς μάργυρος τῆς μητρικῆς στοργῆς ἣτις ἀνέμενε ἐν μέσῳ φοβερῶν βασάνων θάνατον βραδέως ἐπερχόμενον...

Ἡ Βαλεντίνη ὠλόλυξεν ἤδη εἰς τοὺς πόδας τῆς κλίνης ταύτης τῶν θλίψεων. Α! διατὶ νὰ τὴν ἀφήσωσι νὰ πιστεύῃ ὅτι ἦτο ὄρφαν ἔν τῳ εἶχεν ἀκόμη τὴν εὐτυχίαν νὰ κέκτηται τὴν καλύτεραν τῶν μητέρων; Ἐὰν δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἴδῃ τοὺς προσφιλεῖς χαρακτήρας της, ἡ ψυχὴ της δὲν ἦτο πάντοτε ἡ ἴδια, διατὶ νὰ τὴν ἔχωσι στέρησιν τῆς ἐπιζωνοῦσας μετ' αὐτῆς; Πόσον ἡ ἀποστολὴ της θὰ ἦτο γλυκεῖα ἐὰν τῇ ἐδίδοτο ἡ ἀδεια νὰ περιβάλλῃ διὰ φροντίδων καὶ ἀγά-

πης τοῦτο τὸ δυστυχὲς θῦμα!

Ἀλλὰ ἡ θάλασσα τῆς μαρκησίας ὑπῆρξε ζητή. Ὅτε μετὰ τὴν πυρκαϊάν ἡ δυστυχὴς γυνὴ εἶδεν ἑαυτὴν καταδικασμένην νὰ ζῆ εἰς τοιαύτην φρικώδη κατάσταση συνήνεσε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γαλλίαν· μὲ τὸν μόνον ὄρον ὅτι θὰ ἀνήγγελλον τὸν θάνατόν της εἰς τοὺς γονεῖς καὶ φίλους της καὶ ὅτι θὰ ἐκρύπτετο διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς της ἐντὸς πύργου ἀγνώστου εἰς πάντας. Ὅσον διὰ τὴν θυγατέρα της δὲν θὰ τὴν ἐβλεπέ ποτε. Ἡ κυρία de Beauvine δὲν ἤθελε νὰ λυτῆ τὴν νεότητά της Βαλεντίνης διὰ τοῦ θεάματος τῆς ἀθλίας καταστάσεώς της.

Μόνος ὁ μαρκησίας καὶ οἱ δύο ὑπῆρξε τῆς ἐγνώριζον τὸ παράδοξον καὶ φρικώδες τοῦτο μυστικὸν καὶ ὁ κύριος de Beauvine ὑπέφερε διπλῶς ἴσως, διότι ἦτο ἠναγκασμένος νὰ κρύπτῃ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τὸ τέκνον του.

Οὕτω κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ἡ συγκίνησις του ὑπῆρξε μεγάλη ὅταν εὔρε τὴν Βαλεντίνην εἰς τοὺς βραχίονας τῆς μητρὸς της, τὰ δὲ δάκρυα τὰ ὅποια ἔχουσε δὲν ἦσαν δάκρυα λύπης.

Ἀλλὰ τὸ πεπρωμένον ἐνίστε σκληρὸν δι' ὅσους ἀγαπῶνται δὲν ἐπέτρεψεν εἰς τὴν δεσποινίδα de Beauvine νὰ ἀπολαύσῃ ἐπὶ μακρὸν τῆς ἀγαπητῆς ταύτης μητρὸς. Δύο ἔτη ἀργότερον ἡ μαρκησία ἀπέθνησκεν ἠρόμως καὶ τὸ μυστήριον ἀπεκαλύφθη εἰς πάντας. Οὐχ ἦττον οἱ καλοὶ ἄνθρωποι τῆς χώρας ἐδίσταζον νὰ τὸ πιστεύσωσιν. Κατ' αὐτοὺς ἡ πυργωδέσποινα τὴν ὁποίαν ἔφερον εἰς τὸ κοιμητήριον θὰ ἦτο ἀναμφιβόλως ἡ σύζυγος τοῦ ἀγρίου δεσπότη Ἰωάννου. Ἀπὸ τῆς ἐξαφανίσεως τῶν ἔρειπίων ἡ εὐγενὴς δέσποινα ἐπανήρχετο, ὡς ἔλεγον, εἰς τὰ ὑπερῶα τοῦ νέου πύργου. Καὶ οὕτω ἐπὶ μιᾶς ἱστορίας ἀπιστεύτου ἀλλὰ πραγματικῆς ἐγεννήθη ὁ παράδοξος μῦθος τὸν ὅποιον διηγούνται σήμερον εἰς τοὺς ταξειδιώτας οἵτινες ἐπισκέπτονται τὸ μέρος τοῦτο τοῦ ποταμοῦ Ἰζέρ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Μοσχονήσια

Π. ΓΕΩΡΓΑΝΤΗΣ

ΠΗΛΑΔΙΟΥΧΟΥΜΕΝΑ ΑΕΡΟΣΤΑΤΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὰς μεγαλυτέρας ἐπιτυχίας εἰς τὰ πηδάλιουχούμενα μέχρι τοῦδε τοῦλάχιστον ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Γερμανία διὰ τῶν ἀεροστάτων Zeppelin. Τὸ πρῶτον τούτων κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ κόμητος Zeppelin παρουσιάζει κολοσσαίας διαστάσεις, μήκος 128 μέτ., διάμετρον 11,70 μ. ὄγκον 11,400 κ. μ. Μὲ τοιαύτας διαστάσεις δὲν ἦτο δυνατόν πλέον νὰ κατασκευασθῇ ἐξ ὑφάσματος ἀλλ' ἐξ ἀλουμινίου, ἦτο δὲ διηρημένον εἰς 17 διαμερίσματα ἀνεξάρτητα, ἐν ἐκάστῳ τῶν ὁλοίων ἐν μικρὸν ἀερόστατον ἐξ ὑφάσματος πεπληρωμένον ὕδρογονου μὲ 2 λέμβους ἐξ ἀλουμινίου ἐπίσης εἰς ἴσην ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ μέσου. Τὸ ἔρμα ἀποτελεῖται ἐξ ὕδατος καὶ εἶναι διανενημημένον καθ' ὅλον τὸ μήκος καὶ κατὰ τὴν κένωσιν τοῦ ὕδατος ἡ ἐλάφρωσις τοῦ ἀεροστάτου γίνεται συμμετρικῆ κατὰ πάντα τὰ σημεία. Αἱ 2 μηχαναὶ αὐτοῦ ἀναπτύσσουσαι δύναμιν 32 ἵππων ἀντικατεστάθησαν βραδύτερον ὑπ' ἄλλων 80 ἵππων καὶ ἔτι βραδύτερον ὑπ' ἄλλων 170 ἵππων. Αἱ 4 ἔλικες αὐτοῦ διαμέτρον 1,15 μ. μὲ 3 πτέρυγας ἐκάστη ἐξετέλουν 820 στροφὰς κατὰ λεπτόν· 4 πηδάλια κατακόρυφα κατ' ἀρχὰς περιορίσθησαν εἰς 2, εἶτα ἠὺξήθησαν εἰς 6 προσηρμοσμένα ἀνὰ 3 ὀπισθεν, 16 δὲ ἐπίπεδα κινητὰ χρησιμεύουσιν ὡς πηδάλια ὀριζόντια. Φέρει προσέτι ὄργανα φωτισμοῦ καὶ ἀνευ σύρματος τηλέγραφον. Κατὰ τὴν προσέγγισιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους φέρεται ἐπὶ κινητῶν σχεδίων δι' ὧν ὁδηγεῖται εἰς τὸν σταθμὸν ἐνυμουκούμενον.

Κατὰ τὸ 1900 ἡ κινητήριος δύναμις ἐδείχθη ἀνεπαρκῆς καὶ ἡ στερεότης τοῦ ἀεροστάτου δὲν ἐδείχθη οἷα ἠλπίζετο, ὥστε ἐγένετο ἀνάγκη νὰ διακοπῶσιν αἱ δοκιμαί. Τὴν 21 Ἰανουαρίου 1901 σφοδρὰ θύελλα κατέστρεψε τὸν σταθμὸν καὶ ἔβλαπεν οὐσιωδῶς καὶ τὸ ἀερόστατον. 4 ἔτη βραδύτερον (Ἰούνιον 1905) ἐγένοντο δοκιμαῖαι ἐνδιαφέροντος· τὴν 18 Ἰαν. 1906 ἐξέρχεται πάλιν τοῦ σταθμοῦ ἀλλ' εὐθὺς μετ' ὀλί-

γον γίνεται ἀκυβέρνητον, ἠναγκάσθησαν νὰ κατέλθωσι πρὸς τὴν γῆν, ἀλλὰ κατὰ τὴν προσέγγισιν ὑπέστη τόσας ζημίας τὸ ἀερόστατον ὥστε ἐδέησε νὰ παραιτηθῶσι τῶν δοκιμῶν. Ἐπιδιορθωθὲν καὶ ὀπλισθὲν μὲ κινητήριους μηχανὰς 85 ἵππων, τὴν 9 Ὀκτωβ. 1906 ἐξετέλεσε μίαν ἀνάβασιν ἐν γαλήνῃ κατὰ τὴν ὁρίαν ἀνέπνυξε ταχύτητα 12—13 μ. κατὰ δευτερόλεπτον. Εἶναι ἡ πρώτη ἐπιτυχία τοῦ Zeppelin μετὰ τὰς τόσας ἀπὸ τοῦ 1900 ἀποτυχίας του. Ἄλλ' ἀληθῆς θρίαμβος ὑπῆρξεν ἡ ἀνάβασις τῆς 10 Ὀκτ. τὴν ἡμέραν ταύτην μὲ 11 ἐπιβάτας διανύει 110 χ. μ. εἰς 2 ὥρ. καὶ 17 λ. ἦτοι 48 χ. μ. τὴν ὥραν περίπου. Ἐμετρήθη ταχύτης 22 μ. κατὰ δευτερόλεπτον ὅταν διηρδύνητο κατὰ τὴν φορὰν τοῦ ἀνέμου.

Ἐν ᾧ ἐγίνοντο τὰ πειράματα ταῦτα τοῦ Zeppelin, οἱ γερμανοὶ ἐπειραματίζοντο καὶ μὲ δύο ἄλλα ἀερόστατα δι-αφόρων τύπων, τὸ Perseval τὸ ὁποῖον ἤθελον νὰ μεταχειρισθῶσιν ὡς στρατιωτικὸν δυνάμενον νὰ συνδεθῇ, νὰ λυθῇ καὶ μεταφερθῇ εὐκόλως, ἐν ᾧ τὸ Zeppelin ὑπὸ τὴν ἐποπιν αὐτὴν ἦτο δυσμεταχειρίστον καὶ τὸ Gross ἐνὸς τύπου ἡμι-στερεοῦ ἐνδιαμέσου μεταξὺ τῶν 2 προηγουμένων.

Ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ Zeppelin· κατὰ τὴν 15 Δεκεμβ. 1907 μία θύελλα ἦτις κατέστρεψεν ἐν μέρει τὸν σταθμὸν προῦξεν ἡμέρας μεγάλας βλάβας καὶ εἰς τὸ ἀερόστατον εἰς τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ ἐγκαταλειφθῇ προσωρινῶς· ἀνέλαβε δὲ ὁ Zeppelin νὰ κατασκευάσῃ νέον τὸ 4^{ον} τῆς σειρᾶς αὐτῶν. Τὸ μήκος τοῦ νέου τούτου εἶναι 136 μ. ἡ διάμετρος 13 μ. καὶ ἐκτόπισμα 15000 ἀντὶ τῶν 11400 τοῦ προηγουμένου· ἐφωδιάσθη μὲ 2 κινητήριους μηχανὰς 110 ἵππων ἐκάστη.

Τὸ πρῶτον πολύωρον ταξίδιον μετὰ τὴν δοκιμὴν ἐγένετο τὴν 1 Ἰουλ. 1909, διήρκεσε 12 ὥρας (*) συνεχῶς κατὰ τὰς ὁποίας τὸ ἀερόστατον ἔκαμεν ἐλιγμούς ὑπεράνω τοῦ Ἑλβετικοῦ ἐδάφους διανῦσαν ἐν ὅλῳ 380 χ. μ. Διὰ τὴν 14 Ἰουλίου εἶχε προαναγγεῖλῃ ὁ κόμης Zepp-

(*) Ἀπὸ τῆς 8ης καὶ 30 λ. τῆς πρωΐας μέχρι τῆς 8ης καὶ 30 λ. τῆς ἑσπέρας.

lin μίαν μεγάλην ἐξοδὸν τοῦ ἀεροστάτου εἰκοσιτετράωρον. Τὰ πάντα εἶχον παρασκευασθῆναι διὰ τὸ μέγα τοῦτο ταξίδιον καὶ τὴν ὀριθεύσαν ἡμέραν τὸ ἀερόστατον ἐξελεθὼν τοῦ σταθμοῦ ὑψοῦτο βραδέως ὑπεράνω τῆς λίμνης κατὰ τὰς 2 καὶ 15 μ. μ. ἡμίσειαν ὅμως ὤραν βραδύτερον ἐπέστρεφε πάλιν εἰς τὸν σταθμὸν. Τίνες ὑπῆρξαν οἱ λόγοι οἱ ἀναγκάσαντες πρὸς ἐπιστροφὴν τόσον ἀπροσδόκητον δὲν ἐγνώσθησαν ἀκριβῶς. Φιλοδοξεῖ ἐν τούτοις ὁ Zeppelin νὰ μὴ μείνῃ μὲ τὴν ἀποτυχίαν αὐτὴν, κάμει νέαν ἀπόπειραν· τὴν ἐπαύριον 15 Ἰουλ. ἦτις ὅμως ὑπῆρξεν ἀτυχεστέρα τῆς προηγουμένης. Μόλις τὸ ἀερόστατον ἐξῆλθε τοῦ σταθμοῦ καὶ ὁ ἀνεμος ἔπιπτε αὐτὸ κατὰ τοῦ σταθμοῦ· τινὰ τῶν διαμερισμάτων εἰς ἃ εἶνε διηρημένον τὸ ἀερόστατον σχίζονται καὶ τὸ ἀέριον ἐκφεύγει τὸ ἀερόστατον χάνει τὴν ἰσορροπίαν καὶ κινδυνεύει νὰ καταστραφῇ τελείως· ἐν τούτοις ἐπιτυχάνουσι νὰ ἀπαλλάξωσιν αὐτὸ τῆς κινδυνώδους θέσεως καὶ νὰ εἰσαγάγωσι πάλιν ἐντὸς τοῦ σταθμοῦ.

Γενομένων τῶν ἀναγκαίων ἐπισκευῶν, τὸ μέγα ταξίδιον ἀποφασίζεται διὰ τὴν 4 Αὐγ. Τὴν ὀριθεύσαν ἡμέραν τὴν 6 ὥρ. καὶ 45 λ. τῆς πρωΐας τὸ ἀερόστατον ἐξέρχεται τοῦ σταθμοῦ καὶ ἀνυψοῦται εἰς τὸν ἀέρα λαμβάνον ἀμέσως τὴν πρὸς Δ. δι-εὐθύνσιν ἀκολουθοῦν τὸν ῥοῦν τοῦ ποταμοῦ Rhin, τὸν ὁποῖον δὲν θὰ καταλείψῃ κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ ταξιδίου του. Εἶνε τὸ πρῶτον ἀληθῆς ταξίδιον τὸ ὁποῖον ἐπιχειρεῖ· τὰ ἄλλα πάντα ἐγίνοντο ἄνωθεν τῆς λίμνης Κωνσταντίας ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτο κατασκευασμένος καὶ ὁ σταθμὸς. Τὸ ἀερόστατον χαιρετιζόμενον ἀπὸ τὰς ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίας τοῦ συνηθροισμένου πλήθους, τοὺς χαιρετισμούς τῆς στρατιωτικῆς μουσικῆς καὶ τοὺς κανονοβολισμούς διέρχεται μεγαλοπρεπῶς εἰς μικρὸν ὕψος ὑπεράνω τῆς Κωνσταντίας, Schaffhouse, Bale καὶ Strasbourg, ὅπου ἐκτελεῖ ἐλιγμούς περίξ τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ. Ἐπειτα ἀκολουθεῖ τὴν πτησίαν του καὶ φθάσας εἰς Oppenheim 17 χ. μ. πρὸς Νότον τῆς Mayence κατέρχεται πρὸς τὸ ἔδαφος ἐπὶ τοῦ Rhin ἦτο 5 ὥρ. καὶ 45 λ. τῆς ἑσπ. Ἡ διάο-κεια τοῦ πρώτου τούτου σταθμοῦ ὑπῆρξε 11

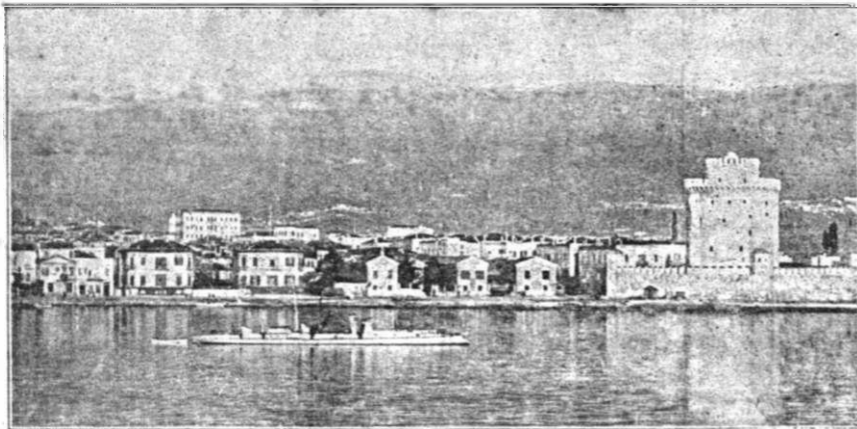
ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

Θέλουν μείνει ἀλησμόνητοι αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ δεκαπενθημέρου διὰ τὴν ἰσοπέφανον τῆς Παλλάδος πόλιν. Εἶναι ἀληθές ὅτι τὸ κλεινὸν ἄστυ ἀπὸ τοῦ ὁποίου μετελαμπαδεύθη τὸ ἀνέσπερον φῶς τοῦ πολιτισμοῦ ἀνὰ τὴν ὑφήλιον, ἡ Ἑλλάς Ἑλλάδος αὕτη, κοιτὶς τῆς ὠραιότερας γενεᾶς ἦν ἐχαίρετισαν οἱ αἰῶνες, εἶναι βέβαιον ὅτι αἱ Ἀθηναὶ πολλάκις κατὰ τὴν τρισχιλιετῆ ἱστορίαν των εἶδον καὶ ἄλλους θριάμβους, ἐτόνισαν καὶ ἄλλους θουρίους ἐχειροκρότησαν καὶ ἄλλους τροπαιοῦχους. Ἄλλ' αἱ Ἀθηναὶ ἐκείναι, αἱ λιπαραὶ καὶ ἀκίβητοι καὶ ἰσοπέφανοι τοῦ Πινδάρου ἦσαν τὸ πρωτεύον ἄστυ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ κόσμου τοῦ ὁποίου οἱ παλμοὶ ἔθερμαίνοντο ἀπὸ τὴν ὑπερφυστικῶν ἰδεῶν τοῦ Ὁραίου, ἀπὸ τὴν θωπευτικὴν πνοὴν τῆς τέχνης, ἀπὸ τὴν γόησιν αὐρᾶν τῆς ἰδεώδους καλλονῆς. Ἦσαν αἱ

Ἀθηναὶ τῶν ὑπερόχων δραματικῶν, τῶν ἀθανάτων καλλιτεχνῶν, ὧν τὸ γλύφανον ἐκπροσωπεῖ τὸ ὑψηλότερον ὄροσημον τῆς ἀνθρωπίνης προπαθείας.

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὰς ἡμέρας τῆς μεσοχρονίου ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων τὴν ὁποίαν ἀριστοτεχνικῶς διέγραψε καὶ ἐξιστόρησεν ὁ Γερμανὸς Γρηγορόβιος αἱ ἐνδοξοὶ σελίδες τῆς ἱερᾶς Κεκροπίδος ἀποτελοῦν μίαν ἀπλὴν πτυχὴν τῆς ὅλης ἐθνικῆς ἱστορίας διότι αἱ Ἀθηναὶ ἦτο μόνον τότε ἱστορικὴ πόλις. Ἄλλὰ σήμερον αἱ Ἀθηναὶ χαίρετιζοῦν τὸν νικηφόρον Βασιλέα ἐν ὀνόματι ἑαυτοῦ τοῦ ἔθνους. Καὶ ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην ὁ δαφνηστεφής Ἄναξ ὁ καταστήσας τὴν Ἑλλάδα ἐνδοξόν, κραταῖον καὶ εὐτυχὴ, ἐπανερχόμενος εἰς τὴν πρωτεύουσαν ὑπὸ τὰς ἰαχὰς τοῦ φρενιτικῶντος ἐξ ἐθνουσιασμοῦ λαοῦ τοῦ αἰσθάνεται τὴν μεγάλην καρδίαν τοῦ πλημμυροῦσαν ἐκ χαρᾶς ἀπάτου καὶ τὴν διάνοιαν πλήρη ἐξάρσεως. Ἡ ἱστορία τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης εἶδε καὶ ἄλλους βασιλεῖς κομίζοντας εἰς τοὺς πληθυσμούς των τὸ γέρας τῆς νίκης, εἶδε καὶ ἄλλους μονάρχας ὀδηγῆσαντας τὰς ἐθνικὰς στρατιάς εἰς τὰ πεδία ἐνδόξων ἀγώνων. Ἄλλ' ὁ Ἑλληνικὸν Βασιλεὺς ἀντιπροσωπεύει κατὰ τι ἀπείρους ὑψηλότερον καὶ βαθύτερον. Εἶναι τὸ σύμβολον μακρᾶς καὶ πολυστενάκτου ἱστορίας, εἶναι ὁ θρυλούμενος ἐκλεκτὸς τῶν ἐθνικῶν ὀνειρῶν, εἶναι ὁ προστάκτικὸς Μεσσίας τῆς ἐθνικῆς λιτανείας ἣτις εἰς τὸ ἔαρ τῆς ἐθνικῆς ἀναστάσεως

τὸν χαίρετιζοῦν ὡς Βουλγαροκτόνον. Πόσα σημαίνει ὁ τίτλος οὗτος; Καὶ εἰς τὰ κύματα ἐκείνα τοῦ ἐξάλλου λαοῦ, εἰς τοὺς χειμάρρους τοῦ ἐκβεβακχευμένου πλήθους κυριαρχεῖ τὸ συναίσθημα ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Στρατηλάτης βασιλεὺς φέρει εἰς τὴν αἰχμὴν τοῦ ἀητητῆτος ξίφους του τὰ ὄρια Ἑλλάδος σεβαστῆς, κραταιᾶς.

ΠΡΟΣΩΠΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ Ο ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

«ΓΡΑΜΜΑΤΑ»

Δίμηνον Περιοδικόν.

ὁ τόμος 400—450 σελίδες.

Συνδρομὴ φρ^α 10 προπληρωτέα
Διεύθυνσις—«Grammata» P. O. B. 11
46—Alexandrie

ΔΗΛΩΣΙΣ

Θερμῶς παρακαλοῦμεν τοὺς ἐνταῦθα καὶ τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συνδρομητὰς μας, ὅπως λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς θυσίας αἱς ὑφιστάμεθα πρὸς συντήρησιν τοῦ «Αἰολικοῦ Ἀστέρος» κατὰ τὰς παρούσας ἰδίως περιστάσεις, εὐαρεστηθῶσι νὰ μᾶς ἐμβάσωσιν οἱ καθυστεροῦντες τὰς συνδρομὰς των, ὑποβοηθοῦντες οὕτω τὸ ἔργον μας.

Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Υπεύθυνος ΧΑΡΑΛΑΜ. Γ. ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ “Ο ΗΛΙΟΣ,”
Χ. ΚΟΝΤΕΛΛΗ & ΣΙΑΣ
ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

Καλλιτεχνικὴ ἐκτύπωσις Φακέλλων, Ἐπιστολοκεφαλίδων, Λογισμῶν, Συμμάτων, ἐπισκεπτηρίων, Διπλοτύπων, Προσκλητηρίων καὶ Ἀγγελτηρίων Γάμων καὶ Ἀρραβῶνων, Βιβλίων, Περιοδικῶν, Ἐφημερίδων κ. τ. λ. κ. τ. λ.

Ἀναλαμβάνει παραγγελίας πρὸς ἐκτέλεσιν σφραγίδων ἐκ καουτσούκ καὶ μετάλλου ὡς καὶ πινακίδων ἐκ πορσελάνης.

Ταχύτης καλαισθησία καὶ τιμαὶ συγκαταβατικαί

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ “Ο ΗΛΙΟΣ,”
Χ. ΚΟΝΤΕΛΛΗ & ΣΙΑΣ

Ἐφθασαν διάφορα ἐκλεκτὰ βιβλία: Διδακτικά, Ἐκκλησιαστικά, Ἐπιστημονικά, Φιλολογικά, Τεχνικά, Μυθιστορήματα, Δράματα, Κωμωδία, Λαϊκὰ βιβλία, Εἰκόνες, πωλούμενα εἰς τιμὰς ἀκαταγωνίστους.

Ἀναλαμβάνει παραγγελίας ἐπὶ βιβλίων μὴ ὑπαρχόντων ἐν τῇ ἐνταῦθα παρακαταθήκῃ, ἐκτελούμεναι ταχέως καὶ ἀνελλιπῶς.

ΑΥ ΒΟΝ ΜΑΡΣΧΕ

ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΡΟΜΠΟΠΟΥΛΟΥ

Υπάρχουσι όλα τὰ εἶδη νεωτερισμῶ ἤτοι: ζουστούμια τριχὸ δι' ἀγοράκια καὶ καπέλα ψάδι-
να καθὼς καὶ διάφοροι γαρνιτούραι.

ΕΦΘΑΣΑΝ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ ΕΙΔΗ